

**ПЛАН ЗА ИКОНОМИЧЕСКО
РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЦАРЕВО
ЗА ПЕРИОДА 2007 – 2013 ГОД.**

**Разработил:
Екип на „Одико-69” ООД**

април 2006 год.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

I. ОБЩИНА ЦАРЕВО	3
1. ТЕРИТОРИАЛНА КОНФИГУРАЦИЯ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА	4
2. АНАЛИЗ НА ПРИРОДНИТЕ ДАДЕНОСТИ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЦАРЕВО КЪМ 2006 ГОД.	4
2.1. ОЦЕНКА НА ПРИРОДНИТЕ ДАДЕНОСТИ, ПРИРОДНИЯ КОМПЛЕКС И ИСТОРИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ, ИКОНОМИКАТА И ИНФРАСТРУКТУРАТА – ОСНОВА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА	4
2.1.1. ГЕОГРАФСКО РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОБЩИНА ЦАРЕВО	4
2.1.2. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ТЕРИТОРИАЛНИТЕ РЕСУРСИ	4
2.1.3. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОЗЕМЛЕНИТЕ РЕСУРСИ	5
2.1.4. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ГОРСКИЯ РЕСУРС	6
2.1.5. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ВОДНИЯ РЕСУРС	7
2.1.6. ТЕРИТОРИАЛНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБЩИНА ЦАРЕВО И ЕЛЕМЕНТИ НА ПРИРОДНИЯ КОМПЛЕКС – ОСНОВЕН ПОКАЗАТЕЛ	7
2.1.7. НАСЕЛЕНИЕТО НА ОБЩИНА ЦАРЕВО-КАЧЕСТВЕНА И КОЛИЧЕСТВЕНА ХАРАКТЕРИСТИКА	8
2.1.8. ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА	9
2.2. АНАЛИЗ НА РАЗВИТИЕТО НА ТУРИЗМА – КАТО ВАЖЕН СТРУКТУРООПРЕДЕЛЯЩ ОТРАСЪЛ И НЕГОВИЯ ПОТЕНЦИАЛ	10
2.3. ОЦЕНКА РАЗВИТИЕТО НА АГРАРНИЯ СЕКТОР И НА ПОЗЕМЛЕНИТЕ РЕСУРСИ КАТО ПРЕДПОСТАВКА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА	12
2.4. ОТВОРЕНОСТ НА ОБЩИНАТА КЪМ СРОДНИ ОБЩИНИ И РАЗВИТИЕ НА ИНТЕГРАЦИОННИ ПРОЦЕСИ, ПОДПОМАГАЩИ РАЗВИТИЕТО НА ТУРИЗМА	12
2.5. ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЕКОЛОГИЧЕСКОТО РАВНОВЕСИЕ	13
2.6. ОЦЕНКА КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ, СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И УРБАНИЗАЦИЯТА	14
2.7. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПАЗАРА НА ТРУДА	15
2.8. ОЦЕНКА НА СЕЛИЩНАТА МРЕЖА И УРБАНИЗАЦИЯТА	16
2.9. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РАЗВИТИЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА (ИНЖЕНЕРНА) ИНФРАСТРУКТУРА	17
3. АНАЛИЗ НА ОБЩИНСКАТА ИКОНОМИКА	18
3.1. ОБЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКАТА ИКОНОМИКА	18
3.2. СТРУКТУРА И ПРОБЛЕМИ НА ОБЩИНСКАТА ИКОНОМИКА ПО ОТРАСЛИ	19
II. SWOT – АНАЛИЗ	20
1. ПРИЛОЖЕНИЕ НА SWOT АНАЛИЗА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ОПАСНОСТИТЕ	20
III. СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЦАРЕВО	24
1. ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ И ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ – ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ, ПРИНЦИПИ, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ	24
1.1. ОБЩИНА ЦАРЕВО – ПЛАНИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО ѝ РАЗВИТИЕ. ВЪВЕДЕНИЕ	24
1.2. ЗАКОНОВО-НОРМАТИВНА РАМКА ПРИ РАЗРАБОТКА НА СТРАТЕГИЯТА И ПЛАНА ЗА ОБЩИНСКО РАЗВИТИЕ (ОПР)	24
1.3. СТРУКТУРА И ЗАДАЧИ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ И ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ	25
1.3.1. СТРУКТУРА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ	25
1.3.2. ЗАДАЧИ НА СТРАТЕГИЯТА И ПЛАНА ЗА ОБЩИНСКО РАЗВИТИЕ	25
1.4. ПРИНЦИПИ ПРИ РАЗРАБОТКАТА НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ И ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ	26
1.5. ЕТАПИ ПРИ РАЗРАБОТКАТА НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ И СЪЧЕТАВАНЕТО С НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ, КАТО ОСНОВА ПРИ РАЗРАБОТКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ	27
2. СТРАТЕГИЯ, ЦЕЛИ, ВИЗИЯ, ПРИОРИТЕТИ И МЕРКИ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	28
2.1. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЦАРЕВО ЗА ПЕРИОДА 2007 – 2013Г.	28
2.2. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНА ЦАРЕВО	29
2.2.1. ЗАДАЧИ НА ОБЩИНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ	30
2.2.2. ПРЕДПОСТАВКИ И УСЛОВИЯТА ЗА РАЗВИТИЕТО НА ТУРИЗМА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЦАРЕВО КАТО ОСНОВЕН ПРИОРИТЕТ И СТРУКТУРООПРЕДЕЛЯЩ ОТРАСЪЛ	31
2.3. ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ В РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНА ЦАРЕВО	32
2.3.1. ОБЕКТИВНИ ПРЕДПОСТАВКИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ ЗА ПЕРИОДА 2006 – 2013Г.	32
ХРОНОЛОГИЧЕН РЕД НА ПРИОРИТЕТИТЕ В РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНА ЦАРЕВО	32
ПРИОРИТЕТ № 1 РАЗВИТИЕ И ТЕХНОЛОГИЧНО ОБНОВЛЕНИЕ НА ИКОНОМИКАТА С ОСНОВНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ ТУРИЗЪМ	32
ПРИОРИТЕТ № 2 ИЗГРАЖДАНЕ НА КАЧЕСТВЕНА ЖИЗНЕНА СРЕДА	38
ПРИОРИТЕТ № 3 ПОСТИГАНЕ НА ТЕРИТОРИАЛЕН БАЛАНС В РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ТЕРИТОРИЯ И СИСТЕМАТА ОТ НАСЕЛЕНИ МЕСТА	40
ПРИОРИТЕТ № 4 СЪЗДАВАНЕ НА ОБЩИНСКИЯ КАПАЦИТЕТ ЗА УСВОЯВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ, ПУБЛИЧНО-ЧАСТНИ ПАРТНЬОРСТВА	41
ПРИОРИТЕТ 5 МОНИТОРИНГ/НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СТРАТЕГИЯ И ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ	42
ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА НА ОБЩИНА ЦАРЕВО (ПРИОРИТЕТИ, ЦЕЛИ И ПРОЕКТИ)	43

I. ОБЩИНА ЦАРЕВО

1. ТЕРИТОРИАЛНА КОНФИГУРАЦИЯ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА

Територията на община Царево е 513,32 кв. км. В общината са включени 13 населени места с 9564 жители. Административен център – гр. Царево.

От общата площ на община Царево земеделските територии са 86,27 кв. км., горските територии – 409,74 кв. км., населени места и урбанизирани територии – 10,47 кв. км., водни площи – 2,73 кв. км., територии за добив на полезни изкопаеми – 0,05 кв. км. територии за транспорт и инфраструктура – 1,88 кв. км.

Плажни ивици – 19 с обща площ 349 273 м², обща дължина 9 184 м и средна ширина 33,6 м.

Населени места – 13

Град Царево, гр. Ахтопол, с. Лозенец, с. Варвара, с. Синеморец, с. Резово, с. Кости, с. Българи, с. Бродилово, с. Изгрев, с. Велика, с. Фазаново, с. Кондолово.

Община Царево и съставните населени места

№	Населени места	Население
1.	гр. Царево	6186
2.	гр. Ахтопол	1304
3.	с. Лозенец	522
4.	с. Варвара	262
5.	с. Синеморец	243
6.	с. Резово	43
7.	с. Кости	340
8.	с. Българи	131
9.	с. Бродилово	366
10.	с. Изгрев	35
11.	с. Велика	68
12.	с. Фазаново	34
13.	с. Кондолово	30

Излазът на Черно море е предпоставка за развитието на пристанищното дело, туризма, риболова и търговията. Най-крайната точка на Южното Българско Черноморие. Отстои от София на 393 км. и 270 км. от Пловдив.

Община Царево заема югоизточната част на България и се намира на 70 км. южно от Бургас на международна магистрала Е-87 на границата с Турция. Мястото и възможностите на община Царево се определят от нейните икономически, социални, демографски и инфраструктурни характеристики.

На основание на обективно определени и обосновани критерии и показатели община Царево в съседство с община Малко Търново формират един от 21-те региона за трансгранично сътрудничество.

2. АНАЛИЗ НА ПРИРОДНИТЕ ДАДЕНОСТИ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЦАРЕВО КЪМ 2006 ГОД.

2.1. Оценка на природните дадености, природния комплекс и историческото развитие, икономиката и инфраструктурата – основа за развитие на туризма.

2.1.1. Географско разположение на община Царево.

Географското разположение на общината е условие за създаване на конкурентни предимства по няколко направления.

Районът има излаз на Черно море, което е много важна предпоставка за развитие на туризма.

Географската среда, нейните физически характеристики, климатичните дадености и особености, както и богатата флора и фауна на обективно предимство.

Привлекателността на общината Царево се определят от:

- Община Царево е разположена в най-крайната югоизточна част на България и се намира на 70 км. южно от Бургас на международна магистрала Е-87 на границата с Турция. Възможностите за обмен на туристи са налице.

- Българската част на Приморска Странджа – разделена по долината на р. Резовска от държавната граница между България и Турция е великолепна среда за развитие на развлекателните програми и пакет от туристически услуги.

- Ниските и полегати хълмове на Странджа планина, обрасли с дъбови гори, се спускат към морето и нарязват брега на десетки малки заливи и полуострови, ползвайки нов тип застрояка на туристически обекти, хотели, къмпинги и др., както и организиране на планински, полупланински и селски туризъм, съчетан с морския, балнолечебен и рекреационен туризъм.

- Планината и морето несъмнено играят важна роля в развитието на района на общината и са основата за изграждане на МТБ за туризъм като приоритет пред другите сфери на икономиката.

- Плажни ивици – 19 с обща площ 349 273 м², обща дължина 9 184 м. и средна ширина 33,6 м. е най-важният компонент за привличане на туристи.

- На територията на общината **съществуват две пристанища – гр. Царево и гр. Ахтопол.**

- **Общата дължина на пътната мрежа е 105 км., от които 38% първокласни пътища – тази инфраструктура играе все по-важна роля.**

2.1.2. Анализ и оценка на териториалните ресурси.

Сред комплекса от териториални ресурси от гледна точка на потребностите не само на сегашните, а и на бъдещите поколения, се открояват т.нар. **невъзобновими природни ресурси.** Такива са:

- Поземлените ресурси;
- Водите;
- Минерално-суровинните ресурси и др.

2.1.3. Анализ и оценка на поземлените ресурси.

От невъзобновимите териториални ресурси, с които разполага община Царево определено значимо място заемат **поземлените ресурси.** Поземлените ресурси на общината са една от основните предпоставки за развитието на **аграрния сектор, горското стопанство, туризма, инфраструктурата и селищната мрежа.**

Местната икономика на община Царево както на настоящия етап, така и през следващите години ще отчита възможностите за използване на тези поземлени ресурси.

Данните в таблица № 2 сочат, че общата площ на общинската територия възлиза на 51 332 ха., или на 513,32 км². По отношение на този показател община Царево попада в групата на общините със среден размер на територията – между 400 и 500 км².

Поради осъществени промени в административно-териториалното деление на община Царево през 1997 г. (отделяне на гр. Приморско и с. Писменово и обособяването им в самостоятелна община заедно с още няколко селища от община Созопол) и преминаването на гр.Китен към община Приморско настъпиха промени в териториалния обхват и в площта на общината:

- През 1994 г. е намалял общият размер на площта на общината – от 65 285,4 ха., през 1998 г. – на 53 014,9 ха. и на 51332 ха. през 2006 год.

Видове поземлени ресурси	Размер (ха) 1998 г.	Структура (%) 1998 г.	Размер (ха) 2006 г.	Структура (ха) 2006 г.
1. Земеделски територии	11 277,5	21,3	8 627	16,81

2. Горски територии	39 787,2	75,0	40 974	79,82
3. Населени места и урбанизираните територии	628,0	1,2	1 047	2,04
4. Водни течения и водни потоци	286,8	0,5	273	0,53
5. Територии за добив на полезни изкопаеми	851,8	1,6	5	0,01
6. Територии за транспорт и инфраструктура	183,6	0,4	188	0,37
Други			218	0,42
Всичко поземлени ресурси	53 014,9	100,0	51 332	100

Анализът на данните дава възможност да бъдат направени следните изводи:

Първо. За посочения период не се забелязват съществени промени в размера на територията на община Царево – тя е в рамките на 513 км².

Второ. В структурата на поземлените ресурси се наблюдават някои особености, които са предопределени от характера на релефа. Земеделските територии са в рамките на 17% от общата площ на общината. Останалите видове земи, са с по-скромни размери – от 0,37% (териториите, заети от линейни и точкови елементи на техническата инфраструктура – пътища, ел. станции, електропроводи и др.) до 0,01% (територии за добив на полезни изкопаеми – основно кариери за строителни материали) от общинската територия.

Трето. Значителните изменения в структурата на поземлените ресурси на общината. Намалението на размера на обработваемите земи с 2650,5 ха. и увеличение на териториите, заети от населени места и урбанизираните територии – с 419 ха.

Нарастването на териториите, заети от населени места и урбанизираните територии е значително. То е обусловено от включването на значителни площи и новия ТУП на Община Царево главно в крайморската част и индикира обезпокоителна тенденция в използването на земите.

От така представената структура на поземлените ресурси с най-голяма значимост са: горските територии; земеделските територии; част от териториите, заети от водни течения и водни площи, в т.ч. плажните ивици на черноморското крайбрежие.

Горските територии в по-голямата си част са включени в природен парк “Странджа”. При определен режим тук се осъществяват стопански дейности – дърводобив, лесокултурна дейност и др. Макар и само с 16,81% от територията на община Царево, **земеделските територии** се диференцират по отношение на функционалното им предназначение – ниви, трайни насаждения, ливади и т.н.

Динамика и структура на земеделските територии в Община Царево (1998 – 2006 г.)

Видове поземлени ресурси	Размер (ха) 1998 г.	Структура (%) 1998 г.	Размер (ха) 2006 г.	Структура (ха) 2006 г.
1. Ниви	6114,1	54,2	4015	46,54
2. Изоставени ниви			1670	19,36
3. Трайни насаждения	671,2	6,0	362	4,20
4. Изоставени тр. насажд.			309	3,58
5. Естествени ливади	248,9	2,2	143	1,66
6. Разсадници	18,3	0,1	0	0,00
7. Мери и пасища	3996,8	35,4	1539	17,84
8. Полски пътища и прокари	228,2	2,1	220	2,55
9. Други			369	4,28
Всичко	11 277,5	100,0	8627	100,00

Половината (46,54%) от земеделските територии са ниви.

Възстановена е собствеността върху земеделските земи на бившите собственици и техните наследници. За съжаление обаче има много обработваеми земи, които са изоставени, запустяват, а някои започват и да се самозалесяват.

Мерите и пасищата, заедно с естествените ливади се очертават като поземлен ресурс, необходим за развитие на животновъдството в общината – основно на овцевъдството, козевъдството и др.

Специфичен териториален поземлен ресурс, с който разполага община Царево и се използва за реализиране на нейните туристически функции, е **плажната ивица**. По протежение на морския

бряг са се оформили 19 плажни ивици. Общата площ на всички плажове в общината е 349 273 м², или 0,34 км². Общата дължина на всички плажове възлиза на 9184 м., а средната им ширина е 33,6 м. С най-добри параметри (обща линия, дължина и ширина) са плажовете в Ахтопол (60,6 хил. м² площ и 1315 м. дължина), къмпинг “Корал” (33,3 хил. м² площ и 830 м дължина) и др. Благоприятната литоложка характеристика на плажовете (ситнозърнест пясък с диаметър 0,34 мм), която в съчетание с климатичната характеристика (23,5°С средна температура през летните месеци) са един от основните природни фактори за развитие на морския туризъм. Следва да се отбележи, че дължината на плажовете е едва една трета от бреговата ивица на общината. На община Царево принадлежи около 22% от бреговата линия на Бургаска област и само 13% от дължината на плажовете.

2.1.4. Анализ и оценка на горския ресурс.

Горските територии в община Царево са значителни по размер, но е с високи експлоатационни качества. Дърводобивът има промишлено значение. Ценността са странджанската гора е в уникалността и запазеността на горските екосистеми във водосбора на р. Велека и р. Резовска в западната част на общината.

Долината в долното течение на р. Велека е заета от лонгозни гори. На територията на общината се намира и най-старият природен резерват в нашата страна – “Силкосия”. Той е обявен за такъв още през 1933 г. Намира се на 3 км северозападно от с. Кости и е с площ от 390 ха.

Уникалната странджанска природа се опазва чрез мрежа от защитени територии, в т.ч. най-големия природен парк “Странджа”, осем резервата и редица природни забележителности (“Попови Скали по поречието на Трионска река, “Находище на блатно кокиче” – в къмпинга “Оазис”, “Силистар” и “Устието на река Велека” и др.)

Горските ресурси в общината се стопанисват от държавни лесничейства – в Царево и Кости. Отделно структурно звено е управлението на природен парк “Странджа”, който покрива границите от бившия народен парк “Странджа”. През 1998 – 1999 г. бяха извършени промени към по-либерален достъп до защитените територии и резерватите, съобразно световните класификации и стандарти.

2.1.5. Анализ и оценка на водния ресурс.

Водният ресурс на община Царево се е формирал от повърхностно течащите води. Речната мрежа в община Царево попада във водностопански район. На територията на общината има 6 водосборни басейна. Три от тях са крайбрежни – Караагач, Лозенец – моста на Велека и Синеморец и Резово имат отток директно в Черно море. Другите три водосборни басейна са на р. Китенска (р. Узунчаирска, р. Оряшка, р. Трионска, р. Долапдере), на р. Велека (от с. Кости до устието), на р. Резовска (от резерват “Лопушна” до устието). Дебитът на трите водосборни реки е със значителна устойчивост през летния минимум (август – септември). Водните количества на реките Велека и Резовска могат да имат стопанско значение с високите си питейни качества. Значителният воден ресурс на реките Резовска и Велека практически не се оползотворява. Няколко стотин милиона куб. м. чиста питейна вода се излива в морето. Прави впечатление, че двата язовира – на р. Резовска и р. Потурнашка са в сравнително засушливия водосборен крайбрежен район – от н. Караагач до къмпинг “Оазис”. Карстовият характер на планинските образувания създава условия за множество извори на територията на общината. По значими са около 50 от тях, като повечето са свързани с исторически събития, легенди и предания (*Трите хриса, Буков извор, Габровия извор, Св. Марина, Дядомилушево врисле, Након кладенец, Сколчаново кладенец* и др.). Като цяло територията на общината е задоволително оводнявана и отводнявана главно поради релефа.

2.1.6. Териториална организация на община Царево и елементи на природния комплекс – основен показател.

ОБЩИНА ЦАРЕВО заема югоизточната част на България и се намира на 70 км южно от Бургас на международна магистрала Е-87 на границата с Турция. Мястото и възможностите на община Царево се определят от нейните икономически, социални, демографски и инфраструктурни характеристики.

Населени места - 13. Град Царево, гр. Ахтопол, с. Лозенец, с. Варвара, с. Синеморец, с. Резово, с. Кости, с. Българи, с. Бродилово, с. Изгрев, с. Велика, с. Фазаново, с. Кондолово.

Разположена е в крайния югоизточен край на Република България. Заема българската част на Приморска Странджа – една добре обособена в морфологично отношение планина, днес изкуствено разделена по долината на река Резовска от държавната граница между България и Турция. Ниските и полегати хълмове на Странджа планина, обрасли с вековни дъбови гори, плавно се спускат към морето, нарязало брега на десетки малки заливи и полуострови.

Наличието на тези географски дадености планината и морето несъмнено играят важна роля в развитието на района. Най-голямата странджанска река Велека е с дължина 147 км. Реката е плавателна в последните си 10 км. Тук са река Карагач и р. Резовска. Наличието на тези водни площи може да се използва за яхт туризъм за водни хотели и заведения, за риболовни клубове и развлекателни заведения.

Приморската част на Странджа е сравнително ниска – средно между 100 и 600 метра. Дъбовите гори, които ги покриват, са размесени с бук, габър, орех, топола, върба, дива круша, а напоследък и с изкуствено култивиран бор. В тази част на планината добре се развиват и някои средиземноморски и реликтови видове – лаврово дърво, зеленика, лавровишна, т. нар. бясно дърво и др. Обработваемите земи – ниви и пасища, са малко и съсредоточени по полегатите южни склонове и в поречията на реките.

2.1.7. Населението на община Царево-качествена и количествена характеристика.

Качествените характеристики на населението засягат неговата **полова, възрастова и образователна** структура. Последните две характеристики имат непосредствено отношение към оценките му от гледна точка на трудовия потенциал на общината.

Общата численост на населението в община Царево се запазва в рамките на 9,2-10,0 хил. д. Средногодишното намаление на населението е около 170 души.

Причините за тази неблагоприятна тенденция в демографското развитие на общината и на отделните селища, са близки до тези, за демографското развитие на останалите общини и на страната като цяло, а именно:

*Влошени са показателите за **естественото движение** на населението в общината. Коэффициентът на раждаемост е със спад от 16,9 ‰ на 9,1 ‰.*

*Наблюдава се **задържане**, а в редица случаи и покачване, на **равнището на смъртност** в общината. Отрицателния коефициент на естественият прираст е – 5,3% средно за целия изследван период.*

Половата структура на населението на община Царево не се различава от стандартната, при която броят на мъжете е равен на броя на жените.

Отново демографската статистика показва, че община Царево е с проблемна възрастова структура. Тази констатация се подкрепя от следните данни:

В териториален разрез (по населени места) проблемът се характеризира с определена диференциация. В двата града – Ахтопол и Царево възрастовата структура на населението е относително по-благоприятна в сравнение с останалите населени места. В тях населението в надтрудоспособна възраст (около 20% от общия му брой) е почти равно на броя (относителния дял) на населението в под трудоспособна възраст (20-21%). В някои от най-малките села възрастното население е над 70% от общия брой – Кондолово (90,5% е в надтрудоспособна възраст, а това в подтрудоспособна – 0,0%), с. Българи (79,9% в надтрудоспособна и едва 2,6% в подтрудоспособна) и др.

От активното население на общината най-силно уязвими са младежите, като безработицата включва около 15-17% на възраст от 20 до 24 години. Основно място в този контингент от безработни лица съставляват завършилите средно образование младежи, излизащите от казармата и др.

Анализите и оценките на човешкия ресурс в община Царево дават основание да бъдат направени следните по-важни констатации:

Първо: Община Царево се характеризира с ниска степен на населеност. Селищната мрежа днес създава допълнителни проблеми с комуникациите и цялостното обслужване на населението.

Второ: Възрастовата структура на населението е влошена.

Трето: Населението, оценявано като трудов потенциал е с характеристики, които пораждат някои проблеми на пазара на труда.

Четвърто: В резултат на изграждане на туристически обекти е възможно отрицателните тенденции да се превърнат в положителни.

Образователната структура на населението на община Царево е следната:

- с висше образование - 4,2 %
- с полувисше образование - 2,4 %
- със средно образование - 27,2 %
- с основно образование - 26,6 %
- с по-ниско образование - 29,2 %
- неграмотни - 1,6 %
- деца под 7 години - 8,8 %.

Причините за тази неблагоприятна тенденция в демографското развитие на общината и на отделните селища са близки до тези за демографското развитие на останалите общини.

- Образователната структура на населението към 1992 г. сочи , че само една трета от него (33,8%) е с по-високо образователно равнище (средно, полувисше и висше). Почти толкова (31,4%) е слабо образованото (по-ниско от основно образование) население в общината.

Динамика в броя и отрасловата структура на наетите лица в община Царево

№ по ред	Отрасли	Брой на заетите в %
1.	Промишленост	10-15
2.	Строителство	6-10
3.	Селско стопанство	2-5
4.	Горско стопанство	10-11
5.	Транспорт и съобщения	7-10
6.	Образование	8
7.	Здравеопазване	17
8.	Култура	5
9.	Други отрасли	34
	ВСИЧКО	100%

Образователното равнище на населението и квалификационната му характеристика както и трудовия потенциал на общината са проблемни в общинската стратегия, ориентирана към туристическия бизнес.

2.1.8. Икономическо развитие на Общината

Структуроопределящ отрасъл е туризма с възможности за опознавателен, еко и етно-туризъм, яхт туризъм, фото и хоби туризъм, ловен туризъм, спортен и подводен риболов. Курортни комплекси - ваканционно селище - Лозенец, къмпинги “Юг”, “Оазис”, “Арапя”, “Нестинарка” са подходяща база за различни видове туристическа дейност.

През последните години туристически, хотелиерски и други организации в региона средногодишно регистрират 80 000 нощувки.

В Община Царево туристически направления като еко-туризъм, разглеждане на културни забележителности, фестивален туризъм и други (селски, лов и риболов, акватуризм и т.н) все повече се утвърждават.

Общо за Община Царево 2003-2004 г. могат да се отчетат:

Почивни бази – 10600 бр. легла

Частни квартири – 10000 бр. легла

Хотели – 1900 бр. легла

Къмпинги – 270 бр. легла

Тенденция в икономическата структура на Общината е възникването на частни малки и средни фирми най-вече в туризма.

2.2. Анализ на развитието на туризма – като важен структуроопределящ отрасъл и неговия потенциал.

2.2.1. Природните дадености и културното наследство като основа за развитие на туризма.

Природни забележителности и резервати. Природен парк “Странджа” с площ 377,5 кв. км. Най- старият резерват в България - “Силкосия”, “Тисовица”. Защитени местности - “Силистар”, ”Устието на р. Велека” обявени за такива с цел запазване на характерния ландшафт на крайбрежната зона, скалните образувания и фиорди, специфичната преходно-средиземноморска растителност и богат животински свят.

От голямо значение са **архитектурни резервати и паметници на културата** като: “Ахтополската стена.”От култовата архитектура - църква “Св. Успение Богородично” - кв. Василико, строена през 16 в., гр. Царево; “Св. Св. Кирил и Методий” - с. Кости; “Св. Пантелеймон”- с. Бродилово. Стенописите в църквата “Св. Вознесение Господне” и Старото гръцко училище - гр. Ахтопол.

Привлекателни са утвърдените мероприятия като: Празници на литературата и изкуствата за деца и юноши – м. май, Седмица на морето – м. август, Еврофолк фестивал – м. септември, Регата “Съединение” – м. септември. Те имат не само локален характер, но все повече се утвърждават като фактор за привличане на туристи от Черноморската зона.

Но, за да се превърнат в **конкурентно преимущество са необходими съответни програми, чрез които да бъде обезпечено пълното усвояване на потенциала на това естествено предимство.** Изброените предпоставки съдържат сериозен потенциал за развитие на туризма. В Бургаска област и на територията на община Царево условията за развитие на туризъм по Черноморската зона са един от най-благоприятните конкурентообразуващи фактори.

Температурите на въздуха и водата, големият брой слънчеви дни и ниското ниво на валежите дават възможност за отдых на открито чрез четирите месеца – от юни до септември.

Черно море не е замърсено за разлика от други морски басейни в Европа, водите му не са толкова солени и в тях няма опасни животински видове и растения.

Растителността като природна даденост създава специфичен здравословен микроклимат върху територията за отдых, което я прави обект за селски и познавателен туризъм. Възможности за такъв вид туризъм предоставят особено горите по река Велека, скалните пещери и ниши в скалите по крайбрежието, защитената местност Силистар, природните резервати. Горите в Странджа създават благоприятни условия за ловен туризъм.

За територията на община Царево предимствата за развитието на туризма могат да се систематизират:

- уникално съчетание на море, планина и реки с екзотична растителност и многообразие на животинските видове. Тези условия са предпоставка за развитието на опознавателен екотуризъм, яхт туризъм, хоби туризъм, свързан с наблюдения на флора и фауна, ловен туризъм, спортен и подводен риболов;

- наличието на богато културно-историческо наследство определя възможността за развитие на селски и културно-опознавателен туризъм;

- курортни комплекси – хотелски комплекс “Бела Виста Бийч клуб” с. Синеморец; хотелски комплекс “Доминго”, с. Синеморец; вилни селища – Ваканционно селище – Лозенец; Къмпинги – “Оазис”, “Арапя”, “Нестинарка”, “Делфин” са притегателни центрове за туризма.

По-големият дял на **частния сектор в хотелиерството и ресторантьорството** е предпоставка за висока конкурентоспособност, богат пакет от туристически услуги и високо ниво на обслужването.

Ловен туризъм – Държавно лесничейство – гр. Царево, Държавно лесничейство – с. Кости, СЛР “Папия” - Царево и СЛР “Бекас” - Ахтопол.

През последните години, в резултат на частни инвестиции и такива на финансови и други институции, се създава нов тип висококачествена леглова база (Царево, Лозенец, Синеморец, Варвара). Семейното хотелиерство намира своето разпространение не само по крайбрежието (Лозенец, Варвара, Ахтопол, Царево, Синеморец, Бродилово, Велика).

Заедно с това е налице добре изявена тенденция за свиване на времетраенето на курорта. По експертни оценки от около 90 дни до 1990 г. курортът се свива в рамките на 70 дни (1994 г.), 62 дни (1999 г.) и около 45-59 дни (2000 г.).

Липсата на туристическа инфраструктура породена от спецификата на курорта:

- няма удобни подходи към плажовете;

- липсват водни атракции, басейни и оводняване на селищните среди;

- липсват морски атракции;

- няма организация за продължаване на курорта към Странджа, особено в дните с неблагоприятно време;

- няма развлечения за различните възрасти (само дискотеки);

Отсъствието на туристическа инфраструктура логично съкращава курортния сезон.

Особен проблем при развитието на туризма на територията на общината се оказва взаимодействието между държавата и общината в сферата на собствеността.

Основните проблеми са:

Плажовете. Концесионирането на плажовете чрез представител на държавата се оказва неудачно.

Изборът на концесионера. Почти в половината случаи е неудачен.

Достъпът до плажа откъм морето с търговска цел. Лицензираните лодкари и водачи на други съдове за осъществяване на морски атракции поради несъвършенството на концесионните договори са рекетираны от концесионерите и туристите се лишават от и без това бедните на атракции курорти.

Липса на отговорност. Практически липсва ежедневна и ежечасна контролна дейност върху стопанисването на плажовете, от каквато се нуждаят обезопасяването, водното спасяване, почистването и др.

Законовият механизъм държавата може да делегира изключителното си право на собственост върху бреговата ивица и шелфа в зоните на плажовете и на други крайбрежни туристически обекти, което изолира общината от управленческия процес.

Използваем сграден фонд. В основните курортни селища – Лозенец, Царево и Ахтопол има незавършени или неизползвани ведомствени сгради, чрез които значително би се подобрило

качеството на легловата база. Целесъобразно е те да се предадат в собственост на общината, за да може тя като юридическо лице да се разпорежи в полза на населението и на развитието на курорта.

Пристанища и пристани. Включването на порт Царево в списъка на международните пристанища с нищо не промени ситуацията. Аналогично е положението и с пристанището в Ахтопол. Изграждането на пристани, допълнителни вълноломи (извън борбата с бреговата абразия и свлачищата) с оглед увеличаване на възможностите за морски атракции, инвестиране в яхтени пристанища и др. е затруднено поради липсата на актуални, навременни реакции.

Въпросът отново опира до необходимостта държавата да делегира определена част от изключителните си права на общината, без да бъде застрашена националната сигурност и други важни държавни интереси.

2.3. Оценка развитието на аграрния сектор и на поземлените ресурси като предпоставка за развитие на туризма.

Развитието на туризъм е невъзможно без преустройство на аграрния сектор. Аграрният сектор на общината трябва да премине в процес на приспособяване към европейските стандарти за качество, квоти за износ, за безопасност на продукцията. Развитието на отрасъла се задържа и от: неразвения пазар на земята; разпокъсаната собственост върху земята; ниската капиталовъоръженост на труда на заетите в селското стопанство; нарушената връзка между отрасъла и хранително-вкусовата промишленост; липсата на сътрудничество с научноизследователските звена, голяма част от които вече не съществуват. Напоителните системи са амортизирани и разкомплектовани.

Наличие на благоприятни природо-климатични и почвени условия, предпоставка за развитие на високоефективно селско стопанство. Общината има традиции в производството на зърнени и технически култури. В селското стопанство много важна ниша, в която е необходимо да се създадат конкурентни предимства, е производството на екологично чиста продукция. В Западна Европа се очертава тенденция на ръст в потреблението на такава продукция. Неизбежно е реструктурирането на пазара на селскостопанска продукция в посока и в полза на екологично чистата продукция поради специфичните изисквания на ЕС. В Същото време пазарът на екологично чиста селскостопанска продукция е в своя начален стадий на формиране. Това е големият шанс на област Бургас и в т.ч. община Царево.

2.4. Отвореност на общината към сродни общини и развитие на интеграционни процеси, подпомагачи развитието на туризма.

Асоциации, членства, побратимени градове и партньорства.

Община Царево в съседство с община Малко Търново, формират един от регионите на трансгранично сътрудничество. Разработване и усвояване на проекти по програмите Интеррег I, Интеррег II и Интеррег III е добра перспектива.

Побратимени градове: гр. Пинар Хисар – Турция, гр. Мелики – Гърция, гр. Волгаст – Германия. Създават условия не само за непрекъснато общуване, обмяна на опит, но най-вече развитие на туризма и осигуряване на отбиха на тяхното население в туристическите обекти на община Царево.

2. 5. Опазване на околната среда и екологическото равновесие.

Екология и екологично равновесие и ролята му за развитие на общината.

2.5.1. Природата изпълнява двойствена роля в човешкия живот. От една страна, тя е източник на ресурси за неговата стопанска дейност. А от друга страна, природата се явява средата, в която човекът живее и възстановява своите сили. И едната, и другата роля на природата са безкрайно важни за човека, защото извън природата няма нито стопанска дейност, нито човешки живот. По тази причина е безкрайно важно да се поддържа равновесие между едната и другата роля на природата. Много важно е използването на природата като източник на ресурси за стопанска дейност да не бъде за сметка на нарушаване на нейната друга роля на среда за живеене и възстановяване на човека. Богатата природа е най-важната предпоставка за развитие на туризма на територията на община Царево и основните населени места, разположени в първата зона (плажната ивица): Царево, Ахтопол, Синеморец, Лозенец и т.н.

2.5.2. За засилване интереса на туристите може да се използва още и това, че в Странджа се срещат 1700 вида висши растения, около 50% от видовото богатство на страната. От тях 15 вида са балкански ендемити, а реликтни растения - 49. През Странджанското крайбрежие и Странджа преминава "Via Pontica" - прелетният път на птиците от Северна Европа на юг. Интересна е и сухоземната и водна фауна на планината и Черноморското крайбрежие. Тези условия са предпоставка за развитието на опознавателен екотуризъм, яхт туризъм, хоби туризъм, свързан с наблюдения на флора и фауна, ловен туризъм, спортен и подводен риболов.

2.5.3. Приморската част на Странджа е сравнително ниска – между 100 и 600 м. надморска височина. Дъбовите гори, които ги покриват, са размесени с бук, габър, орех, топола, върба, дива круша, а напоследък и с изкуствено култивиран бор. Тя може да се превърне като база за ловен туризъм, къмпинг за отдих и др.

В тази част на планината добре се развиват и някои средиземноморски и реликтови видове – лаврово дърво, зеленика, лавровишна (бясно дърво) и др.

Дивечовото богатство на Странджа е значително. В него са представени всички животински видове, които са познати в българските земи.

Природен парк Странджа е с площ 37 748 ха и включва резерватите Силкосия и Тисовица.

Защитени местности – Силистар – 698,8 ха и Устието на р. Велека – 1511,2 ха, са създадени с цел запазване на характерния ландшафт на крайбрежната зона, скалните образувания и фиорди; специфичната ксеротермна, преходно средиземноморска растителност и богат животински свят.

Природни забележителности и зони за съхраняване на природната среда.

2.5.4. Природните забележителности – “Попови скали” – 30,8 ха по поречието на “Трионска река”; “Пирен” – м. Дядо Вълчо, пещера “Махарата” в землището на с. Кости, резерватите Силкосия – 396,5 ха; Узунбужак (Лопушна) - 2529,6 ха; Витаново – 1112,4 ха; Средока — 607,8 ха; Тисовица — 749,3 ха могат да се използват като положителна атракция не само за настанилите се туристи, но и по другите крайморски курорти – Бургас, Поморие, Черноморец и др. Също така може да се развива балнеолечебен и исторически туризъм.

2.5.5. Възможностите за развитие на културен туризъм се определят от наличието на исторически и културни паметници на територията на община Царево.

Руините на античната и средновековна крепост Ахтополската стена.

Култова архитектура – “Църквата “Св. Успение Богородично” – гр. Царево, “Св. Св. Кирил и Методий” в с. Кости, “Св. Пантелеймон” – с. Бродилово.

Ахтополската стена и Гръцкото училище – обявени за паметници на културата.

Възможностите за културен туризъм и разнообразяването на останалите му форми се гарантират от множество традиционно провеждани фестивали, конкурси и местни празници и обичаи.

Традиционни празници на литературата и изкуствата за деца и юноши с българско и чуждестранно участие.

Нестинарски игри върху огън “Св. Константин и Елена”.

2.6. Оценка качеството на живот, социална инфраструктура и урбанизацията.

Обслужващите функции на община Царево се осъществяват от дейности с местно значение. Техният капацитет и териториалното им разположение се определят от броя на населението, което е лимитиращ фактор.

Социалната инфраструктура се формира от базата на образованието, на здравеопазването, на социалното и здравното осигуряване, на социалните грижи, на културата, на физическата култура и спорта, на административното обслужване, на вътрешната и външната сигурност, на правораздавателната и правозащитната система.

Образование – едно СОУ “Н. Й. Вапцаров” гр. Царево с профилирано обучение по информационни технологии с английски език. Въведено е ранно чуждоезиково обучение. Има едно ОУ в гр. Ахтопол. Има едно ОДЗ в гр. Царево и две целодневни детски градини. Общински детски комплекс в гр. Царево.

Културни институции – читалище “Г. Кондолов” – гр. Царево, към което действат детски фолклорен танцов състав “Иглика”, самодейна група за стари градски песни – гр. Царево, женска битова група. Читалище “Хр. Ботев” – гр. Ахтопол, читалища в с. Бродилово, с. Лозенец и с. Кости.

В **инфраструктурата на културата** са читалищата. Те развиват комплексни културни дейности – художествена самодейност, библиотечна и др. През всички времена основният проблем е финансовият.

Традиционни масови прояви – “Празници на литературата и изкуствата за деца и юноши – Царево” . “Седмица на морето” – 01-07 август, “Нестинарски игри върху огън” – “Св. Константин и Елена” – 03 юни в с. Българи, и събори по населените места: “Св. Георги” – 06.05 в с. Лозенец, “Св. Елена” – 03.06 в гр. Ахтопол, “Св. Илия” – 02.08 в с. Кости, “Св. Марина” в с. Фазаново, “Св. Богородица” – 08.09. в с. Варвара, “Св. Панталеймон” – 08.08. в с. Бродилово.

Здравеопазване – в община Царево има една болница с капацитет 20 легла, с рентгенова и клинична лаборатория и 5 общопрактикуващи лекари.

Спорт – футболен клуб “Странджанец” и волейболен клуб “Странджанец” – гр. Царево и общински морски клуб „Василико”.

Азбуката на българския език е продължава да е пълноценна и в края на годината е 22,55% от всички регистрирани. Останали са 7 души.

В професионален план, както и при другите рискови групи преобладават младежите без квалификация (86,79% от всички регистрирани безработни младежи). Следват ги младежите с работническа професия – 6,92% и тези с работническа професия – 6,29%. Младежите с висше образование, останали без работа към края на м. декември 2005 год. са само 7 души.

Към 31.12.2005 год. в Д’БТ” Царево са регистрирани 504 безработни жени, като делът им е 71,49%, при 63,33% в Бургаска област.

Продължава тенденцията от миналите години за намаляване на безработицата сред жените с квалификация – 77,18%. В тази категория са 71,72% от общия брой безработни жени с квалификация (включително и тези с работническа професия).

Сред жените с квалификация в края на 2005 год. са 14,29% от общия брой безработни жени на възраст от 45 до 49 години.

Сред жените с квалификация са 77,18%. В тази категория са 71,72% от общия брой безработни жени с квалификация (включително и тези с работническа професия). Възможности за устройването на работа за тази група създават и програмите за заетост.

2.8. Оценка на селищната мрежа и урбанизацията.

Днес селищната мрежа на общината включва общо 13 селища. От тях 2 са градове (Ахтопол и Царево), а 11 – села. Общината е със сравнително ниска гъстота на селищната мрежа – едва 2,6 селища на 100 кв. км. територия. По този показател за Бургаска област е 3,2 селища, а за страната – 4,7 селища на 100 кв. км. Основната част от селищата са локализиращи в източната крайбрежна равнинна част. В североизточните склонове на Странджа са разположени само селата Кости, Българи и Кондолово.

Групирането на населените места е както следва:

- много малки градове (с население под 10 хил. д.) - 2 бр.
- малки села (с население от 500 до 1000 д.) - 1 бр.
- много малки села (с население под 500 д.) - 10 бр.

Стопанските функции на населените места в общината са с различна характеристика и степен на изявеност. За населените места непосредствено свързани с морето (двата града Царево и Ахтопол) водеща е **туристическата им функция**. За селата от вътрешността на общината водеща функция е **селскостопанската**. **Промислените функции** са застъпени в общинския център. **Горскостопанската функция** е водеща за с. Кости и частично за гр. Царево.

В **административно отношение** функции на общински център изпълнява гр. Царево. Град Ахтопол и четири от селата - Варвара, Лозенец, Кости, Бродилово са кметства, а останалите – кметски наместничества.

Обслужващите функции по отделни населени места са различни. Основното са здравеопазването (обекти на доболничната медицинска помощ от семейните лекари), култура (читалищата), търговски обекти и др.

По **степен на благоустроеност** на населените места също може да се констатира определена диференциация. Селищата с по-добре изяви курортно-туристически функции са по-добре благоустроени (Царево, Ахтопол, Лозенец и др.). Всички селища са електрифицирани и водоснабдени.

По **териториалното устройство** почти за всички населени места има нови регулационни планове. Актуални са и ОГП на Царево и Ахтопол. Общината разполага с актуален териториално устройствен план, който се нуждае от концептуални и частични допълнения поради следните причини:

- от 1999 г. фактически влезе новата рекламна класификация за бившите народни паркове и има съществени промени в екологичния и обществения статус на новите природни паркове защитени зони и обекти;

- търпи промени и устройствената концепция, съгласно която се осъществява почти непрекъснатата урбанизация на крайбрежието, особено в извънпарковата част, както и ограждането на голяма част от плажовете с ваканционни селища вместо осовото им развитие перпендикулярно на брега;

- предвид намаляващото население някои от включените нови територии за жилищно строителство се трансформира в семейни хотели;

- по-добре би следвало да се излязат специализираните зони за теренопоглъщащата туристическа инфраструктура, както и да се мотивира ново съотношение между жилищните, за хотели и ваканционни селища и за туристическа инфраструктура територии.

2.9. Анализ и оценка на развитие на техническата (инженерна) инфраструктура.

Транспорт и пътна мрежа – пътната мрежа е 105 км, от които 38% са първокласни пътища. Географското положение на община Царево е периферно по отношение на транспортните международни коридори, преминаващи през региона – коридор № 8, свързващ Адриатическото с Черноморското крайбрежие. Достъпът до него се осъществява по международен път Е-87 и път П.98. В националния план за регионално развитие се предвижда изграждането на ГКПП в с. Резово до 2008 г.

Воден транспорт – пристанище Царево, функциониращо от 1937 г. разполага с 2 корабни места от 176 м. дължина. Средната дълбочина на водата в района на пристанището е 4,1 м. Пристанище Царево разполага с проект за изграждане на нова кейова стена, която ще бъде многофункционална – с корабно място с дълбочина от 3,8 до 8,9 м. и места за яхти. На територията на общината са изградени още – пристан с вълнолом в гр. Ахтопол и лодъчен кей в с. Варвара и с. Синеморец. Налице са подходящи условия за изграждане на яхтени пристанища, предвид близостта на Босфора и климатичните характеристики, позволяващи целогодишен ремонт на яхти, както и акостиране за по-дълъг престой и зимуване.

Комуникации – осигурено е покритие на мобилните телефонни съобщения. Монтирана е Комбинирана Цифрова Автоматична Телефонна Централa (ЦАТЦ), и е завършена Южната оптична магистрала, обслужваща всички населени места на юг от Бургас.

Енергетика – ел. подстанции “Приморско” и “Василко” (Царево) със 126 трафопоста. Електропроводната мрежа 110 kV включва един електропровод в добро техническо състояние.

Водоснабдяване и канализация – единствен водоизточник – язовир “Ясна поляна”. Степен на изграденост на уличната водопроводна мрежа за общината е около 70%. Пречиствателни станции за отпадни води има в с. Лозенец. Изградена е ПСОВ в гр. Царево, предстои изграждане ПСОВ гр. Ахтопол, изградени са пречиствателни модули в с. Синеморец и с. Варвара.

3. Анализ на общинската икономика.

3.1. Обща оценка на общинската икономика.

Регионалната икономика има многоотраслова структура: структуроопределящ отрасъл за общината е туризмът. По-големите търговски дружества, които формират икономическия ѝ облик са: държавно лесничейство – Царево и Кости – дърводобив; “Странджа – автотранспорт” АД – Царево – транспорт; ТПК Царево, ТПК Ахтопол; ПК “Перла” Царево – търговия и множество частни предприятия.

По основните отрасли може да се направи следната характеристика.

Туризм – структуроопределящ отрасъл с възможности за опознавателен, еко- и етно-туризъм, яхт туризъм, фото и хоби туризъм, ловен туризъм, спортен и подводен риболов. Курортни комплекси – ваканционно селище – Лозенец, “Юг”, “Оазис”, “Арапя”, “Нестинарка” и др.

Търговия – стопанската дейност в общината се осъществява в по-голямата си част от търговски дружества и еднолични търговци, които осъществяват дейност основно в третичния сектор – търговия, туризъм и транспорт. Две потребителски кооперации – ПК “Перла” в гр. Царево, ПК “Велека” в гр. Ахтопол.

Промисленост – цех за обработка и консервиране на рибни продукти гр.Царево

Дърводобив – две държавни лесничейства – ДЛ – Царево и ДЛ – Кости

Селско стопанство – с ограничено значение за икономиката на общината, основно за задоволяване потребностите на населението. Доказани възможности за отглеждане на субтропични култури – смокиня, райска ябълка, дафинов лист, арония, хиноп.

За характеризирание на икономиката на общината се използва системата от показатели:

- *Брой и отраслова структура на заетите (наетите) лица*
- *Размер на структурата на приходите от дейност*
- *Размер и структура на дълготрайните материални активи.*

Броят и отрасловата структура на наетите по трудовоправни отношения лица дава една сравнително добра представа за моментното състояние на общинската икономика. По този показател водещи функции в общинската икономика има **първичният сектор** – горско и селско стопанство със 174 наети лица. Ако се отчете и обстоятелството, че аграрния сектор е с най-висок брой самонаети, то констатацията за мястото на първичния сектор се потвърждава в още по-висока степен. Промислеността, т.е. **вторичния сектор** се нарежда на второ място по отношение броя на наетите – със 140 д. **Третичният сектор**, включващ туризма, съобщенията, транспорта и другите отрасли на обслужването (здравеопазване, образование, култура, общинска

администрация и др.) е сферата, където се реализира основно заетостта на населението. Над 65% от активното население на общината намира препитание в този сектор. Ако се отчете и броят на самонаетите в търговията и туризма, този относителен дял е с по-високи числови стойности, въпреки че самонаемането има ярко изразен сезонен характер.

По-обективна представа за икономическата характеристика на община Царево дава показателят *размер и структура на приходите от дейност*. В общата структура на приходите от дейност е с най-висок относителен дял (40,3% - 45%) са търговията, общественото хранене и туризма. По същество водеща икономическа дейност в общината е туризмът, която се покрива и с част от храненето и търговията. В първичния сектор (горско и селско стопанство) приходите от дейност заемат (26,3% - 25%) от общия им размер, в т.ч. 23,8% - 24% от горското стопанство и 2,5% - 3% от селското стопанство. Промислеността участва едва с 13,8% - 15% от общия размер на приходите от дейност, а транспортът – с 11,4% - 12%.

С най-висок размер на *дълготрайните материални активи* в общината е промишлеността. В отрасловата структура на тези активи промишлеността участва с 67,4%. Значителна част от тях не се използват пълноценно. На второ място – с 10% се нарежда горското стопанство. Относителният дял на дълготрайните материални активи в туризма и търговията е по-нисък – около 7% от общия им размер, но тук не се отчита легловата база в частния жилищен фонд и онези материални фондове, които не се водят с отделно седалище във ведомството.

3.2. Структура и проблеми на общинската икономика по отрасли.

Промисленото производство до преди 10 години е играло съществена роля за хармонизирането на икономическата структура. В момента то е сведено до няколко предприятия – Цех за обработка и консервиране на рибни продукти гр.Царево и няколко ТПК и ПК.

Обемите на продажбите от други промишлени дейности са незначителни.

Горското стопанство е повлияно от новата система за управление и стопанисване на горите. Образуван са две държавни лесничейства (Царево и Кости). Държавните лесничейства са поделения на Национално управление по горите към МЗГ и се контролират от Регионално управление на горите гр. Бургас. На територията на лесничействата са обособени горскостопански участъци.

За територията на лесничействата са изготвени лесоустройствени проекти за 10-годишен период. По тях се осъществяват горскостопанските и лесозащитни мероприятия, извършвани от лесничействата.

Голяма част от територията на държавните лесничейства попадат в границите на Природен парк “Странджа”, обявен за такъв през 1995 г. Управлението на природен парк “Странджа” е обособено в самостоятелна структура със седалище в гр. Малко Търново.

Държавните лесничейства участват и съдействат за изпълнението на различни природозащитни програми и проекти с международно участие. Един от тях е Проект “Управление и развитие на Южните крайморски райони” към МОСВ, който е към изготвения през 1998 г. от МОСВ с финансовата и експертна помощ на Правителството на Княжество Монако План за управление на защитените местности “Силистар” и “Устието на река Велека”. Друг, българо-швейцарски проект, обхващащ територията на Странджа се осъществява съвместно от всички странджански лесничейства, Лесотехническият университет – София и катедра “лесовъдство” на университета в Цюрих. Целта е да се определят оптималните лесовъдски системи за устойчиво стопанисване на горите, за да се запази биологичното им разнообразие и равновесие. Съдействие оказват и по Българо-швейцарската програма за опазване на биологичното разнообразие на България, действаща от 1994 г.; подкрепят изграждането на екоцентър в с. Синеморец от фондация “Силкосия”.

Наличието на горски стопанства на територията на общината създава условия за развитие на екотуризм. Предстои изграждане на път Ахтопол – Бродилово – Кости, който ще доведе до кратка и удобна транспортна връзка на населените места от вътрешността на общината с морето. Има маркирани туристически пътеки, оборудвани места за пикник.

Селскостопанското производство в района се характеризира с бавно протичане на процесите на промяна в структурата му. То е с ограничено значение за икономиката на общината, основно за задоволяване потребностите на населението. В последните години се забелязва определено изменение в стопанската насоченост на растениевъдството. Започва приоритетно отглеждане на ранни видове и сортове зеленчуци (краставици, домати, пиперки с разширяване и на оранжерийното им производство) и на ранно зреещите плодове (череша, праскови, пъпеша, дини и др.).

Анализът на икономиката на община Царево дава възможност да бъдат направени следните констатации:

Първо. Промислеността губи своите позиции в икономиката на общината. В неговата структура като баланс на дълготрайните материални активи към края на 2005 г са: Дървообработването - с 0,1%, а машиностроенето – с 0,2%. Хармонизирането на икономическата структура на общината изисква да се търсят алтернативни решения в развитие на промишленост.

Второ. Първичният сектор (основно горско стопанство) поради осигуреността с горски ресурси, стопанисвани от две търговски дружества се очертава като стабилен в икономическо отношение сектор.

Трето. Със сравнително добри възможности за развитие е туризмът, който и в момента определя икономическата специализация на общината. За да заеме едни по-добри позиции туризмът се нуждае от определена политика с цел повишаване на интереса на туристите. Досегашната ориентация към развитие на социалния отдых (ведомствени почивни станции, ученически лагери и др.) следва да се преориентира с цел да се използват по-пълноценно природните дадености. Шансът на община Царево е в развитието на допълнителни, алтернативни на морския туризъм форми – *екологичен, познавателен, ловен, селски и др.* Но неговото развитие трябва да се определя от принципно нова стратегия, основаваща се на лоялното и взаимноизгодно взаимодействие между частния сектор, общината и държавата.

II. SWOT – АНАЛИЗ

1. Приложение на SWOT анализа за определяне на силните и слаби страни, възможностите и опасностите.

Извършените анализи и оценки на природния и човешкия ресурс, на икономическия и на инфраструктурния потенциал на община Царево дават възможност да се преценят реалните шансове и условия те да бъдат използвани за целите на бъдещото ѝ развитие. На основата на тях се предлага и съответната диагноза за състоянието на социално-икономическото, демографското и комплексното инфраструктурно развитие на общината.

Изводите на моментното състояние на общината са в резултат на SWOT анализ. Чрез съпоставката на силните и на слабите страни в развитието на община Царево, чрез анализа на възможностите и заплахите, се разкриват стимулиращите фактори, ограничителите и рисковете при използването на ресурсите и потенциалите за нейното по-нататъшно развитие.

SWOT анализът е в основата на избраните приоритети и на формулирането на стратегическите цели за развитието на община Царево.

Използване на SWOT анализа за открояване на регионалните проблеми – предпоставка за определяне на главната цел, визията, приоритетите, специфичните цели и мерки за развитие на общината е постоянен метод при местното самоуправление и планирането.

Оценката на база на SWOT анализа показва:

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
ГЕОГРАФСКО ПОЛОЖЕНИЕ	
<ul style="list-style-type: none"> • Изгодно местоположение на община Царево с голяма крайбрежна морска граница и добра природна среда и развитие на туризма. • Голяма достъпност по суша и море 	<ul style="list-style-type: none"> • Все още ограничени практически действия за използване на предимствата на изгодното географско положение. • Недоизградена инфраструктура и пътища, водоснабдяване, телекомуникации и т.н.
ПРИРОДНИ РЕСУРСИ	
<ul style="list-style-type: none"> • Подчертано многообразие в природните ресурси на общината. • Достатъчно зелени площи, изключително разнообразие на горската растителност, включително и със средиземноморски характер. • Плажна линия, подходяща за развитие на туризма. • Сравнително добра осигуреност с горски и водни ресурси. • Добри поземлени ресурси, които са предпоставка за: горско стопанство; туризъм, южни култури; лозаро-винарство. 	<ul style="list-style-type: none"> • Провеждане на политика, която не винаги отчита изискванията за устойчиво развитие, базирано на рационалното използване на природните ресурси. • Липса на идеи и виждания за използване на природния потенциал на областта и развитие на всички форми на хотелиерство, ресторантьорство и МТБ за развитие на всички видове туризъм. • Ограничен поземлен ресурс като хранителен тил на туризма. • Липса на минерални ресурси като условие за алтернативни икономически дейности.

<ul style="list-style-type: none"> • Многообразие от защитени територии, обединени в Природен парк “Странджа” (резервати, защитени територии и обекти). • Находища на лечебни растения, в това число и редки за Европа. • Удобни плажове и заливи за целия спектър на морския туризъм. • Значителни количества пресни питейни води. • Ценни ландшафти. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ниски експлоатационни качества на горите.
ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ	
<ul style="list-style-type: none"> • Общината е сравнително добре населена. • Относително добра образователна и професионално-квалификационна структура на населението, свързано с характера на работните места за развитие на туризма. • Относително висок дял на активното население. • Демографско равновесие, но с посока надолу 	<ul style="list-style-type: none"> • За общината развитието на икономиката и туризма се характеризира с определени диспропорции в териториалното разпределение на населението по места на общината. • Очертават се неблагоприятни тенденции в демографското развитие, намалена раждаемост и най-вече повсеместно застаряване на населението и др. • Силно застаряване на населението. • Симптоми на влошаване на естествения прираст на населението.
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	
<ul style="list-style-type: none"> • Наличие на ресурси и потенциали за развитие на няколко основни стратегически направления: <ul style="list-style-type: none"> - развитие на морски, селски, културен и рекреационен туризъм; - развитие на малки и средни предприятия в сферата на услугите и производство на стоки за потребление, сувенири и т.н. • Засилване значимостта на частния сектор за сметка на държавния и кооперативния. • Наличие на годни производствени сгради за решаване на проблема със заетостта. • Наличие на потенциал за стопански значимо производство на южни култури. • Значителна леглова туристическа база (четири легла на един постоянен жител) • Горски ресурс за промишлена експлоатация. • Значителен рибен ресурс. 	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на инициативност за осигуряване на бързо развитие на малките и средни предприятия. • Недостиг на свежи финансови ресурси с инвестиционен характер. • Липса на идеи и на пазарно поведение в развитието на аграрния сектор. • Неизползване на световния опит за развитие на различните обекти за обслужване на туризма: хотели, мотели, вилни зони, семеен бизнес и др. • Ниско ниво и липса на разнообразни форми за развитие на ресторантьорството. • Практическо отсъствие на вторичния сектор. • Неефективно използване на земеделските земи. • Липса на привлекателна туристическа инфраструктура. • Кратък и съкращаващ се курортен сезон (под два месеца). • Липса на условия за оползотворяване на рибния ресурс.
ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА	
<ul style="list-style-type: none"> • Наличие на висока степен на съответствие между изгодното транспортно-географско положение на областта и развитостта на транспортната мрежа. • Участие в международния черноморски транспортен ринг. • Връзка с международен транспортен коридор № 8 чрез порт Царево. • Възможности за морски и речни (р. Велека) туристически пътувания и атракции) 	<ul style="list-style-type: none"> • Незадоволително състояние на “отвеждащата” и “довеждащата” пътна инфраструктура, обвързана с висококласната инфраструктура. • Лошо техническо състояние на хидромелиоративния фонд (разбита канална мрежа в напоителните полета). • Лошо състояние и ниска пределна скорост на основните пътища, особено в южните части. • Липса на морски транспорт и развита

	<p>инфраструктура за това.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Неизползваемост на горските пътища за туристически пътувания.
СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	
<ul style="list-style-type: none"> • Наличие на обекти на социалната инфраструктура с регионално значение, локализиращи основно в централното населено място на общината и по малко в останалите села. • Развитост на инфраструктурата в сферата на образованието, здравеопазването, културата, социалните дейности в съответствие с ранга на общината. 	<ul style="list-style-type: none"> • Наличие на силно изразени диспропорции в осигуреността на населението със социална инфраструктура. • Недостиг на финансови ресурси за издръжката на социалната инфраструктура и най-вече МТБ за здравеопазването, образованието, социалните грижи.
ЕКОЛОГИЯ	
<ul style="list-style-type: none"> • Инициативност на общината, свързана с опазване на околната среда. • Разработка на програми и проекти за резерватите и защитените територии. 	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на програми за формиране на гражданско съзнание за опазване на околната среда. • Липса на финансови ресурси.
ВЪЗМОЖНОСТИ (Предизвикателства за развитие)	ЗАПЛАХИ (Ограничители за развитие)
<ul style="list-style-type: none"> • Потенциалите и ресурсите, с които разполага региона. • Реалния инвеститорски интерес към проекти с регионално значение главно в сферата на туризма. • Провежданата политика за развитие на районите за трансгранично сътрудничество и селските региони. • Интегрираното развитие на аграрния сектор с преработващата промишленост на принципа “Земя – краен продукт” и др. • Да се използва пълноценно потенциала на морето. • Да се развие вторичния сектор на основата на местните ресурси. • Производство и преработка на южни култури. • Привличане на приходящ туристопоток. • Включва в международните транспортни коридори. • Развитие на семейното хотелиерство и ваканционните селища. • Удължаване на курортния сезон. 	<ul style="list-style-type: none"> • Пренебрегване на възможностите за реализация на стратегическите цели и приоритети. • Затваряне на общината в административните ѝ граници, изолирано от останалите общини. • Липса на инициативи за привличане на свеж инвестиционен ресурс. • Липса на политика за развитие на районите за целенасочено въздействие, трансграничните региони, аграрните зони и преработващата промишленост на селскостопански и рибни продукти. • Обезлюдяване на странджанските села. • Съкращаване на курортния сезон. • Постепенна депопулация на общината (за около 20 години). • Центробежни тенденции (за отделяне от общината). • Нарушаване на екологичното равновесие в горските екосистеми. • Стабилизиране на високите нива на безработица. • Дефектиране на системата на здравеопазване.

III. СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЦАРЕВО

1. ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ И ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ – ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ, ПРИНЦИПИ, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

1.1. Община Царево – планиране на регионалното ѝ развитие. Въведение.

Община Царево е динамично развиваща се община, насочена към постигане на ефективна и конкурентоспособна икономика и висок жизнен стандарт на цялото население на територията и основен приоритет в развитието на туризма.

Развитието на общината е свързано с предизвикателството успешно да се интегрира в процеса на европейската интеграция и да се превърне в равностоен партньор на европейските общини и региони.

Стратегията и конкретизирането на основните моменти от планът за развитие на община Царево за периода до 2013 г. е основният документ, обхващащ стратегическите цели и приоритети на общинската политика, мобилизиране на ресурсите и осигуряване на положителни промени в устройване на територията и създаване на оптимални условия за труд, бит и живот за населението.

Общинската стратегия очертава главната цел, визията и специфичните стратегически цели за период до 2013 г. От своя страна Планът съдържа системата от мерки, съвместните програми и проекти за постигане на стратегическите цели, приоритетите и цялостната работа по партньорството със съседните общини от Бургаска област за промяна в развитието и очертаването на състоянието в по-далечен хоризонт.

В стратегията се очертават цели и приоритети. Значително място в структурата на Общинския план за развитие систематизират мерките, индикаторите и източниците за финансово осигуряване. Той е опорна точка за целенасочените действия на общинското ръководство и всички заинтересовани страни в общината за постигане на целите на това развитие и така да се превърне в основно действащ инструмент за развитие на общината. Обединяването на двата документа създава възможност за по-концентрирано внимание към възможностите за развитие.

Важно условие е планът за развитие на общината да систематизира реда за осигуряване на информация за постигане на широка публичност и участие на населението както в етапа на съставянето му, така и в процеса на неговото изпълнение и контрол.

1.2. Законово-нормативна рамка при разработка на стратегията и плана за общинско развитие (ОПР).

В процеса на разработката планът е съобразен с:

- Националната стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2005-2015 (решение 294/21.04.2005 на МС - НСРР).
- Закона за регионалното развитие.
- Закона за административно-териториалното и селищно устройство на Република България и по-точно номенклатурата за териториалните статистически единици (НУТS) – основни обекти за планиране по линията на Европейския съюз.
- Закона за административно-териториалното деление.
- Законите за държавния и общинския бюджет.
- Националният план за икономическо развитие.
- Други нормативни актове, правилници и методики, третиращи проблеми относно планирането на общинското развитие.
- Методиките на МРРБ за разработка на общински стратегии и ОПР.

1.3. Структура и задачи на Общинската стратегия и Общинския план за развитие.

1.3.1. Структура на Общинския план за развитие

За изпълнение на изискванията на законодателната рамка на равнище Европейски съюз и най-вече Националното регионално развитие планът е структуриран, както следва:

1. Въведение
2. Анализ на икономическото и социалното развитие на община Царево за периода до 2006 г.
 - 2.1. Анализ на природните ресурси и трудовия потенциал
 - 2.2. Анализ на икономиката.
 - 2.3. Анализ на развитието на инженерната инфраструктура
 - 2.4. Оценка на качеството на живот, социалната инфраструктура и урбанизацията.
 - 2.5. Приложение на SWOT-анализ.
3. Стратегии, цели, визия и приоритети за развитие на общината, както и специфични мерки за тяхната реализация и внасяне промени в развитие на община Царево за периода до 2013 г.
 - 3.1. Определяне главната цел.
 - 3.2. Визията.
 - 3.3. Основни приоритети.
 - 3.4. Специфични стратегически цели и мерки за тяхното реализиране – индикативна финансова таблица, източници за финансиране.

- 3.5. Съвместни мерки със съседните общини, областта и трансгранична интеграция.
- 3.6. Териториално устройство.
- 3.7. Организации за изпълнението, прозрачност и актуализация.
- 3.8. Изграждане на гражданско общество и участие на населението в реализацията.
- 3.9. Реда за осигуряване на информация и публичност на плана.

1.3.2. Задачи на Стратегията и Плана за общинско развитие.

Основните задачи на Стратегията и Общинския план за развитие на община Царево са систематизирани в следните направления:

- Да дефинира и открий **стратегическите цели на общинското развитие** за периода до 2013 г. и се определи визията.
- Чрез определяне на **основните приоритетни направления, мерки и проекти**, институционалното и финансово осигуряване на плана да открий изпълнение на **глобалната цел и целите по сектори и отрасли**.
- Да послужи за **мобилизиране** на собствени и привлечени **ресурси** за постигане на мотивираните цели.
- Да създаде работещ ефективен **“контакт”** с очакваните структурни фондове на Европейския съюз и привличането им в територията на общината, финансиране на местни проекти от външни източници.
- Да стимулира възникването на **нова ценностна система** и нов подход при решаване на проблемите, ориентирани към духа на обединена Европа и принципите за устойчиво развитие.
- Да **интегрира** всички заинтересовани страни към изпълнение на мерките, заложи в плана и по този начин да разширява демокрацията на управлението, вкл. и съседните общини.
- Да мобилизира финансовите материалните и човешките ресурси на всички стопански организации, развиващи се на територията на община Царево за реализация на общинския план за развитие на общината за периода 2007 – 2013 г.

Важен елемент на изграждането на стратегията са приоритетите в стратегическото развитие, между които се очертава туризма на основата на наличните ресурси и възможности. Особено внимание се обръща на ефективността от използването на потенциала на природния комплекс и демографската ситуация (природните, културните, демографските, екологичните и инфраструктурните дадености) и на реалните възможности, които съществуват и които общината може да използва за по-ефективно развитие.

Оценката на развитието на местната икономика и на цялостното обществено-икономическо развитие на общината са следващият приоритет. Задължителен елемент е систематизирането на проектите, свързани с използването на структурните и предприсъединителните фондове и инструменти на ЕС.

- Разкриване на необходимостта от инвестиционни клъстери (пакети от разнородни инвестиционни проекти, свързани с постигане на крайната цел) с пакет от “меки” (инвестиционни) мерки, създаващи институционална рамка и капацитет за реализация на клъстерите.
- Групирането им по целеви програми и проекти с оглед приоритетно и ресурсно осигуряване и осигуряване на балансирано развитие чрез използване фондовете и програмите, финансирани от Европейския съюз.
- Разграничаване на планираните мерки и проекти (проектни предложения) по три категории: компетенции и съответен инвеститор; източник на финансиране; характер на мярката.
- Постигане на координация между политиките за регионално развитие и поетапно актуализиране на териториалното устройство на община Царево и съставящите кметства Лозен, Кости, Синеморец, Ахтопол и др., предпоставка за паралелната актуализация на общия устройствен план на община Царево **като част от област Бургас, югоизточния район за планиране, Черноморската икономическа зона** и Трансевропейската инженерна система.

Общинската стратегия за развитие на Царево се базира на нормите на добрата практика на стратегическото развитие за периода до 2013 г. в условията на пазарната икономика. Оценката на развитието на местната икономика и на цялостното обществено-икономическо развитие на общината се основава на прилагането и адаптирането на възможностите на SWOT анализа. Този анализ включва взаимно обвързана оценка на вътрешните силни и слаби страни и на външните за организацията или региона възможности и заплахи. Той е задължителен елемент при разработка на проекти, свързани с използването на структурните и предприсъединителните и други специализирани фондове и инструменти на ЕС (програми за структурна политика и изграждане на конкурентна икономика и най-вече доближаване на нивото на развитие и стандарт на живот с другите райони на страната и Европейски съюз)..

1.4. Принципи при разработката на Общинската стратегия и Общинския план за развитие

При разработката на стратегията на община Царево е приложен **Принципът на партньорството**, т.е. интегриране на екип от специалисти от различни управленски нива, активно участие на експерти и специалисти от общинската и областната администрация, водещи фирми и организации.

Освен това стратегията е базирана на принципите на **сравнимост, последователност, непрекъсваемост, приоритетност и адаптивност към изменящите се пазарни условия и национални критерии, приоритети и икономическа рамка.**

1.5. Етапи при разработката на общинската стратегия за развитие и съчетаването с Националната стратегия за регионално развитие, като основа при разработка на Общинския план за развитие.

При изработването са спазени следните фази:

- **Предварителни проучвания** на документи за стратегическото планиране на общината, актуална статистическа информация, актуализирания план за териториалното устройство и градоустройството и други документи със стратегически и планов характер.

- **Оценяване на извършените теренни проучвания** и консултации от предишни разработки и познавателни пътувания по съставните села.

- **Междинно съгласуване** с експертите на общинско равнище, обсъждане в отделите на общината и комисиите, изградени към Общинския съвет.

- **Отразяване на новите постановки в приетата Национална стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2006 – 2015 г.**

- **Оценяване на принципите на регионалното развитие**, приложени на общинско равнище, наложени върху територията с мащаб община и актуализиране на визията и целите на регионалното развитие на основата на актуализираната информация и направените проучвания.

- **Сравняване на развитието на общината спрямо развитието на област Бургас и Югоизточният район** за планиране.

- **Мотивиране на приоритетите и мерките** за териториалното развитие.

- **Разграничаване на планираните мерки и проекти** в зависимост от: **компетенции и интересите на съответни инвеститори** (държавата, общината и Европейския съюз); **източник на финансиране; характер на мярката.**

- **Постигане на координация между политиките** за регионално развитие и поэтапно актуализиране на плановете за териториалното устройство, отнасящи се до община Царево.

Стратегията за развитие на община Царево като обособена териториална единица (община) и съставлящите кметства е предпоставка за паралелната актуализация на общия устройствен план на общината, като част от областта, района за планиране, както и като част от Черноморската икономическа зона. Това се определя от **геостратегическата позиция на общината като най-южната точка** от територията на Република България.

Общинската стратегия се базира на нормите, заложи в националната стратегия за регионално развитие (2005 г.), на добрата практика на стратегическото регионално планиране в условията на пазарната икономика, характерна за страните – членки на Европейския съюз, и по-специално **принципът на индикативност**, а не на директивност на разработваните плановете и стратегии. Едновременно с това **се осигурява възможност за по-широко участие и съпричастност на местната общественост** при подготовката и вземането на решения за развитието на общината.

Важен елемент на изграждането на Стратегията за развитие на Общината и ОПР е анализът на състоянието на наличните ресурси и възможности. Особено внимание се обръща на ефективността от използването на потенциала на природния комплекс и демографската ситуация (природните, културните, демографските, екологичните и инфраструктурните дадености) и на реалните възможности, които съществуват и които **общината** може да **използва** за своето по-ефективно развитие в перспектива за **преструктуриране на икономиката, инфраструктурата и най-вече повишаване статуса на живот на населението.**

В приложената методика и методологията за разработване на Общинската стратегия и **Плана за развитие на общината** са отчетени взаимозависими и взаимодопълващи се направления и приоритети на развитие. Поради това съвместното им реализиране чрез стратегията за развитие на общината може да допринесе и до допълнителния т.нар. **“синергичен” ефект.**

Важно е да се отбележи, че **SWOT – анализът** на отделните направления на развитие при създаване на информационната основа за разработката на Стратегията и Плана за развитие на Общината спрямо очакваната степен на развитие в края на плановия период – 2007-2013 г.

При формирането на основните цели и приоритети на Стратегията и на Общинския план за развитие за 2007 – 2013 г. са отчетени основните постановки и приоритети на Националните планове за икономическо развитие, за регионалното развитие, за развитието на земеделието и селските райони за периода 2000-2006, както и Плана за развитие на областта и икономическия район и най-вече Националната стратегия за регионално развитие.

Процесът по присъединяването на България към Европейския съюз е важно допълнително основание за избор на Стратегията и изграждането на Общински план за регионално развитие на община Царево.

В Стратегията и Общинския план за развитие на Общината са отразени и постановките на Европейските харти за местно самоуправление и за населените места, както и на Европейската декларация за правата на жителите на населените места. Според тази декларация свободните граждани, които поемат солидарно и отговорно обществените си задължения имат право на сигурност, незамърсена и здравословна околна среда, заетост, жилище, мобилност, здраве, спорт и свободно време, култура, устойчиво развитие, което е обект за реализация в плана за общинско развитие.

2. СТРАТЕГИЯ, ЦЕЛИ, ВИЗИЯ, ПРИОРИТЕТИ И МЕРКИ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

2.1. Визия за развитие на община Царево за периода 2007 – 2013 г.

Стратегията за устойчиво развитие на община Царево се основава на принципите и насоките, приети от Конференцията на Организацията на обединените нации за околна среда и развитие, състояла се през месец юни 1992 г. в Рио де Жанейро, Бразилия.

Общинската стратегия като отправен документ при съставянето на общинския план за развитие на община Царево е разработена в съответствие с постановките и изискванията, формулирани в:

- “Дневен ред 21 век”;
- Националната стратегия за регионално развитие (2005 г.);
- Нормативните документи на развитие на общините;
- Стратегиите за развитие на туризма;
- Стратегиите за развитие на националната икономика и социалната политика.

Визията на общината може да се систематизира: Динамично развиваща се община Царево с основен приоритет в туризма чрез прилагане на съвременни технологии и непрекъснато повишаване качеството на живот на населението на общината.

На основа на визията се определя главната цел: **оптимизиране на условията на бит, труд и живот на територията на общината и превръщането и в привлекателна зона за привличане на туристи от страната и чужбина.**

При разработката на стратегията са отчетени изискванията за:

- хармонично развитие и използване на природните (естествените) фактори на производството и средата (земята, водите, морето, минерални ресурси, гори, планините и общият релеф, и пр.), от една страна, и човешките ресурси, от друга страна;
- повишаване на благосъстоянието на сегашните поколения, без да се накърнява правото на бъдещите поколения за здравословни условия на живот, труд и обитаване;
- съчетаване целите на икономическото и социалното развитие с изискването за запазване и подобряване на качеството на околната среда;
- съхраняване на историческите и културните традиции на нацията като цяло и на териториалната общност в частност и осигуряване на приемственост между поколенията;
- съхраняване на историческите и културните традиции на нацията като цяло и на териториалната общност в частност и осигуряване на приемственост между поколенията;
- съхраняване и доразвиване на всички положителни процеси и тенденции, които са благоприятни за устойчивото развитие;
- приоритетно развитие на отделни сфери, за които има най-добри условия за среда. За община Царево това е морето, морския бряг и традициите.

В тази връзка отговорностите на местните органи за управление на общинско ниво и по населени места непрекъснато се повишават.

2.2. Стратегически цели за развитието на община Царево.

Главна цел: Постигане на конкурентен и печеливш модел на развитие на икономиката с основен приоритет стопански туризъм и непрекъснато повишаване стандарта на живот на населението.

Специфични цели:

1. Усвояване на природните дадености и изграждане на съвременна материално техническа база на туризма и МПС в икономиката.

2. Устойчива заетост на населението и повишаване на доходите.

3. Развитието на модерна туристическа инфраструктура за целогодишно развитие на туристическата дейност.

Тези цели допринасят за изпълнение на приоритетните направления защото:

- всяка една от тях осигурява заетост, отваряне на общината за интеграция към Европа и света;
- дългосрочност в решенията и единство на желания модел с развитие на областната и националната икономика;

- отразяват международни договорености на българското правителство за изграждането на международния транспортен коридор № 8 и международен черноморски транспортен ринг;

- съответствуват на международните общности за развитието на туризма, опазването на околната среда и съхраняването на екологично чистите региони;

- осигуряват гарантиране на развитието на човешкия потенциал.

Основният приоритет туризмът е свързан с географските и историческите дадености, историята, традициите, опита и ритуалите, присъщи на населението на този район.

Първо, етапите на разработката на стратегията и ОПП са следните: изследване на средата на общината, като част от област Бургас и Черноморската икономическа зона с анализиране на тенденциите и проблемите на средата, природните дадености, демографският потенциал, развитието на туризма като част от икономиката и инфраструктурата.

Второ, оценка на външната среда и факторите, произтичащи от:

- Националната стратегия за развитие на страната в процеса на присъединяване на Република България към Европейския съюз за периода 2007 – 2013 г.;

- Програмите и плановете за трансграничното сътрудничество между общините в граничните райони с Турция и Гърция;

- Тенденциите и подписаните спогодби за развитието на Черноморската икономическа зона;

- Стратегията в развитието на община в сферата на туризма като основен отрасъл в икономиката на Бургаска област;

- Частични стратегии за развитие на МСП, за изграждане на инфраструктурата.

Трето, формиране на стратегията за развитието на туризма на територията на община Царево. Стратегията ясно и отчетливо откроява регионалните проблеми, диспропорциите и противоречията и са набелязани мерките за тяхното преодоляване.

Особено място в стратегията заемат изискванията към подобрене на работата на Общинската администрация, Общинския съвет и организациите на гражданското общество.

2.2.1. Задачи на общинската администрация

Реализацията на стратегията и Общинския план за развитие е свързана с приоритети, специфични цели и мерки, които могат да се систематизират като конкретни задачи на общинската администрация, отделите и секторите както следва:

- осигуряване на сигурност и безопасност за населените места и цялата територия на общината от престъпления, антисоциални прояви и агресивност като важен фактор и условия за развитие на туризма;

- опазване и създаване на здравословна околна среда, свободна от въздушно, шумово, водно и почвено замърсяване, постоянно контролируемо и привлекателно за трудностите;

- осигуряване на заетост на населението и повишаване на доходите;

- подобряване на жилищни условия: достатъчен избор на достъпни, хигиенични жилища, гарантиращи личната неприкосновеност и спокойствие на гражданите;

- гарантиране на мобилност: безпрепятствена свобода на пътуванията, хармонично равновесие на всички видове придвижвания – обществен транспорт, частни моторни превозни средства, велосипедисти, яhti и условия за отдих и туризъм групово и индивидуално;

- развитие на здравеопазването и създаване на благоприятстващи условия за физическото и психическото здраве и рекреация на населението и туристите;

- изграждане на МТБ за спорт и свободно време: достъп на всички, без разлика на възраст, способности или имуществено състояние, до широк кръг обекти за спорт и използване на свободното време при използване на плажа, терените, парковете и градините;
- развитие на културата: достъп и участие в широк кръг културни и творчески прояви, паметници и забележителности на населените места от община Варвара, Лозенец, Кости, Ахтопол, Синеморец и т.н.;
- осигуряване на межкултурна интеграция: мирно съжителство на общностите с различна културна, етническа и религиозна принадлежност, осигуряване на климат на разбирателство, съпричастност и добро общуване;
- гарантиране на качествена архитектурна и материална среда: приятен, архитектурно пространствен облик на населените места;
- хармонизация на обитаването (жилищата), условията на труд, социалните дейности и туристическата база;
- развитие и участие в плуралистични демократични структури и местното управление, характеризиращо се със сътрудничество между всички партньори, спазване на принципите на субсидиарност и информираност (общината, стопанските, туристическите фирми);
- осигуряване на по-нататъшно икономическо развитие: повишаване на отговорността на местните власти за икономически растеж от бизнеса и ефективност от туристическата дейност;
- гарантиране на устойчиво икономическо развитие, съчетано с опазване на околната среда и подобряване на инфраструктурата;
- осигуряване на стоки и услуги с необходимото качество за по-пълно задоволяване на потребностите в активните сезони и през цялата година;
- гарантиране на личностна реализация: условия за постигането на личното благосъстояние и индивидуално социално, културно и духовно развитие на местното население;
- организиране на междуобщинско взаимодействие със средните общини от други страни, както и на съседните общини;
- използване на финансови механизми и структури да осигуряват финансовите средства, необходими за благоустройството, комунално стопанство, ред, сигурност и изграждане на МТБ на туризма и пр.;
- гарантиране на равенство и защита на правата за всички граждани и туристи без разлика на пол, възраст, произход, етнос, вяра, социално, икономическо и имуществено различие.

2.2.2. Предпоставки и условията за развитието на туризма на територията на община Царево като основен приоритет и структуроопределящ отрасъл.

Община Царево е динамично развиваща се община, насочена към постигане на ефективна и конкурентоспособна туристическа дейност и постигане на висок жизнен стандарт на цялото население на територията на общината.

Стратегията за развитие на община Царево за периода до 2013 г. е основният документ и създаване на оптимални условия за цялостно развитие на общината и присъединените населени места Лозенец, Велека, Варвара, Ахтопол, Кондолово, Бродилово, Кости, Синеморец и Резово.

Населените места могат да се групират в две зони:

- първа зона, **разположена на морския бряг – Лозенец, Царево, Варвара, Ахтопол, Синеморец и Резово;**
- втора зона, **Велика, Фазаново, Бродилово, Кости, Изгрев и Кондолово.**

Това зонирание създава възможност да се определи по-добре характеристиката на развитието на туризма. Те са взаимно свързани, допълват се и могат да се създадат условия за съчетаване на:

- морски туризъм, **отдых, рекреация и профилакториуми за лечение;**
- селски туризъм, **познавателен туризъм, свързан с историческите дадености и осигуряващи стопанства за развитие на основния туризъм.**

2.3. Приоритетни направления в развитието на община Царево.

2.3.1. Обективни предпоставки за определяне на приоритетите за периода 2006 – 2013 г.

Изборът на приоритетите за периода зависи от състоянието на следните показатели:

- Територията на общината представлява 6,8% от тази на област Бургас и само 0,5% от националната територия.
- В общината попадат 12,7% от горските територии на област Бургас.

- Населението на община Царево е само 2,1% от това на област Бургас и едва 0,1% от населението за страната.
- При средна гъстота на населението на страната 72,1 д./км² и 56,7 д./км² средно за област Бургас този показател за община Царево е само 17,4 д./км².
- Община Царево разполага с 19 плажни ивици с обща площ от 349,2 хил. м², което е 13,0% от всички плажни ивици по Черноморския бряг в Бургаска област.
- На територията на община Царево се намира една от седемте влажни зони на страната, която е с континентално значение – комплекса “Ропотамо – Велека”.

Община Царево е богата на паметници на културата, някои от които са с регионално и национално значение – останки от мегалитната култура на траките, антична и средновековна крепост Ахтопол и др.

Хронологичен ред на приоритетите в развитието на община Царево.

ПРИОРИТЕТ № 1.

РАЗВИТИЕ И ТЕХНОЛОГИЧНО ОБНОВЛЕНИЕ НА ИКОНОМИКАТА С ОСНОВНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ ТУРИЗЪМ.

ЦЕЛ 1. ПОВИШАВАНЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА ФИРМИТЕ, ФОРМИРАЩИ СТРУКТУРАТА НА ИКОНОМИКАТА НА ОБЩИНА ЦАРЕВО С ОСНОВЕН СПЕЦИАЛИЗИРАЩ ОТРАСЪЛ – ТУРИЗМА.

Стратегическите цели и мерки са насочени към:

- Технологично обновяване и развитие и иновациите в основните отрасли и най-вече туризма на територията на община Царево, общо и по населени места гр. Царево, гр. Ахтопол, с. Лозенец, с. Варвара, с. Синеморец, с. Резово, с. Кости, с. Българи, с. Бродилово, с. Изгрев, с. Велика, с. Фазаново, с. Кондолово.
- Подкрепа на утвърдените фирми за туристическа дейност от страна на общината и предоставяне на редица преференции.
- Създаване на регионални клъстери и мрежи в сферата на туризма, които да отличат региона и го изведат на водещо място по туристическо обслужване както по отношение на фирмите на туристическа дейност, така и с пакет от туристически услуги.
- Създаване на публично-частни партньорства и инициативи за икономическо развитие, включително смесени предприятия с пробратимените градове.
- Развитие на трансграничното сътрудничество с гръцките и турски общини по програмите Интеррег I, Интеррег II и Интеррег III.
- Утвърждаване на община Царево като популярна дестинация за целогодишен туризъм.

ЦЕЛ 2. СТИМУЛИРАНЕ И СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА МАЛКИЯ, СРЕДЕН И МИКРО БИЗНЕС НАЙ-ВЕЧЕ В СФЕРАТА НА ТУРИЗМА, ПРОИЗВОДСТВО НА ПОТРЕБИТЕЛСКИ СТОКИ И РАЗВЛЕКАТЕЛНИЯ БИЗНЕС.

Система от мерки да се насочват към:

- Подкрепа на МПС от страна на общината чрез преференциални условия за изграждане басейн с морска вода в Царево, пречиствателна станция за питейна вода. .
- Насърчаване на предприемачеството и стимулиране на малкия и среден бизнес за разкриване на нови и на по-високо технологично равнище работни места, увеличаване пакета от услуги и асортимента на потребителски стоки.
- Повишаване на диалога и информираността между МПС и общината и утвърждаване на интеграционните процеси в района за трансгранично сътрудничество (общините Малко Търново и Царево).
- Развитие на Морската градина и Северния крайбрежен парк (концесия) гр. Царево.
- Развитие на плувен комплекс (главно частни МСП) с богат пакет от услуги (морска вода, детски басейн, фитнес център, солариум, система от сауни и др. на територията на Царево, гр. Ахтопол и другите селища, попадащи в първата зона на Черноморския бряг.
- Разработка на интензивен туристически поток по следните круизни линии:
 - А) Ахтопол – Варвара – Царево – Китен – ММЦ–Примерско – Дюни – Созопол – Черноморец – Бургас.
 - Б) Ахтопол – Царево – Китен – Созопол – Бургас – Поморие – Несебър – Варна – Балчик – Каварна.
 - В) Царево – Истанбул.
- Увеселителни рейсове с програми по направления:

А) Водна туристическа линия по р. Велека – 10 км., община Царево, кметство Синеморец, Природен парк “Странджа”, Държавно лесничество – гр. Царево.

Б) Акваларк –в гр. Царево (или гр. Ахтопол).

• Развлекателни програми за приходящи туристи от големите курорти на България, Румъния и Турция.

• Организиране на Странджански пътеки и запознаване с обичаи и богати фолклорни програми в Странджа планина. Нестинарски център (с. Българи).

• Изграждане на експозиционна зала за подводна археология в гр. Царево.

• Стимулиране на местната инициатива и предприемачество:

- **изграждане на център за подпомагане на предприемачите в общината;**

- **информационни и образователни компании;**

- **консултантска дейност.**

ЦЕЛ 3. РАЗВИТИЕ НА МОДЕРНА ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА, ВЛИЯЕЩА ВЪРХУ УДЪЛЖАВАНЕТО НА КУРОРТНИЯ СЕЗОН ПРИ ОСИГУРЯВАНЕ НА РАЗЛИЧНИ ФОРМИ

• Нова устройствена политика на общината (пътища, транспорт, водоснабдяване и канализация, и др.).

• Привличане на крупни инвеститори “под условие” (т.е. запазване характеристиката и идентичността на община Царево при подходящо изменение в концесионните договори за плажовете.

• Развитие на курортната база в дълбочина към Странджа, т.е. не само в първата приморска зона, но и във вътрешността на общината.

• Развитие на курортите на юг в районите на с. Синеморец и с. Резово.

• Стопанско усвояване на природните дадености.

а) микроклиматични зони с лечебни свойства;

б) микроклиматични и почвени условия за отглеждане на южни култури;

в) условия за култивирано отглеждане на редки и ценни видове билки (Странджанско-черноморския район е тестван като най-екологически чист регион в България);

г) морето – наличие на топли крайбрежни течения, рибен ресурс, удобни малки и големи заливи са предпоставка за развитие на морски атракции в изключително голям спектър, обслужване на яхти в залив Арапя, гр. Царево, с. Варвара, с. Синеморец и т.н. (Броят на домуващите яхти може да надхвърли 1000).

Мерките, програмите и проектите за изпълнение на стратегическите цели са свързани с:

• **повишаване атрактивността на предлагания туристически продукт в община Царево;**

• **удължаване на туристическия сезон в община Царево;**

• **пътища – реконструкция, модернизация и ново строителство;**

• **селищна мрежа и селищна култура;**

• **устойчиво стопанисване на горите;**

• **развитие качеството на живот и повишаване на демографския потенциал;**

• **утвърждаване и развитие на базата за целогодишни студентски стажове и практики, дни на студентско изкуство и др.**

Основа в продуктовата политика е повишаване на качеството на туристическите услуги в категорията структура на базата хранене, развитие на инфраструктурата и подпомагане и развитие на форми на специализирания туризъм: културно-исторически; селски и еко-туризъм; етнографски турове; туристически атракции; приключенски туризъм.

Потенциални пазари за нови продукти	Продукти
Германия	Еко- и селски туризъм, етнографски
Русия и страните от ОНД	Етнографски (в т.ч. български обичаи, фолклор), пешеходен, велотуризм, екстремни спортове
Великобритания	Селски и приключенски туризъм
Скандинавски страни	Етнографски, приключенски
Бенелюкс	Пешеходен и вело туризъм, зелени ваканции, Hiking
Франция	Trekking, hiking, селски туризъм, приключенски
Централна Европа	Пешеходен и вело туризъм, културно-

	познавателни обиколки
Балкански страни	Религиозен (пαραклиси)

Рекламните мерки следва да се насочат към:

- **изграждане на позитивно отношение към Община Царево сред целевите групи;**
- **повишаване степента на информираност за Община Царево като община с богати възможности за лятна и зимна почивка, с разнообразна култура, богата на исторически и архитектурни паметници, с красива и съхранена природа;**
- **налагане на конкурентните предимства на Община Царево като туристическа дестинация;**
- **изграждане на предпочитания към общината и предлагания от нея разнообразен туристически продукт;**
- **стимулиране и мотивиране на решения за избор на Община Царево;**
- **разширяване на групата от “постоянни” посетители, т.е. потребители, верни на туристическия продукт на Община Царево.**

ЦЕЛ 4. ПОДОБРЯВАНЕ НА ДОСТЪПА И РАЗВИТИЕТО НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ В ОБЛАСТТА НА ПУБЛИЧНИТЕ И ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ.

Системи от мерки:

- Създаване на технологична инфраструктура за развитие на телекомуникационните и информационни технологии в туристическите обекти. Кабелизация на с. Велика, с. Бродилово и с. Кости.
- Разширяване на спектъра на туристическите продукти при широко използване на информационните и телекомуникационни услуги.
- Изграждане на “Информационно гише” в общината за административни и битови услуги.
- Маркетингово обезпечаване на туристическите фирми и продукти.
- Създаване на интернет клубове, електронна поща и компютърни кабинети с достъп до Интернет в хотелите, ресторантите и на обществени места.

Маркетингово осигуряване на туристическите фирми и продукти налага:

- Привличане на повече и по-платежоспособни туристи в Община Царево в съответствие с променената категорийна структура на базата за настаняване и разнообразяване на туристическото предлагане.
- Нарастване на приходите от международен и вътрешен туризъм в Община Царево.
- Нарастване на посетителите, пътували в Община Царево с цел еко- и селски туризъм.
- Разширяване позициите на Община Царево на целевите пазари чрез диверсификация на предлагания продукт (комбинирани пътувания и специализиран туризъм) и привличане на нови потребителски сегменти.
- Разнообразяване на предлаганите продукти с цел целогодишно използване на туристическия потенциал на общината.
- Уеб маркетинг чрез използване възможностите на Мрежата – търсачки, туристически портали, сродни сайтове.
- Публикуване на рекламни банери на други целеви места в Интернет.
- Организиране на работни срещи.

Подобряване управлението и обмена на туристическа информация чрез ТИЦ и изграждане на мрежа от туристически информационни пунктове на територията на Община Царево.

ЦЕЛ 5. ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЧОВЕШКИЯ КАПИТАЛ, ЗАЕТ В ТУРИСТИЧЕСКАТА ИНДУСТРИЯ И ПОВИШАВАНЕ НИВОТО НА ТУРИСТИЧЕСКОТО ОБСЛУЖВАНЕ.

Система от мерки:

- Подобряване на квалификацията и преквалификацията на кадрите, заети в туристическите обекти, хотели и ресторанти от всички разновидности.
- Въвеждане на система за обучение и повишаване уменията на заетите в туризма.
- Повишаване образователното равнище на човешкия ресурс, зает в туризма.
- Перманентно повишаване професионалната квалификация на работната сила, заета в туристическите организации по съвместни програми на общината, БТПП, Стопанска камара и бизнес организациите.
- Стимулиране и развитие на системи “Обучение през целия живот”.

- Създаване на взаимодействие между висшите учебни заведения, колежите, общината и бизнеса целогодишно с оглед издигане нивото на туристическото обслужване.

ЦЕЛ 6. ПОСТИГАНЕ НА АТРАКТИВЕН И ПРОСПЕРИРАЩ ТУРИЗЪМ ЧРЕЗ УСЪВЪРШЕНСТВУВАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО И ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА РАМКА.

Система от мерки:

- Развитие и укрепване на институционалната рамка за развитие на туризма.
- Осигуряване на преференции за стратегическите инвеститори в изграждане на материално-техническата база за развитие на туризма.
- Създаване на Съвет на предприемачите, който да подпомага кмета на община Царево при формиране и реализиране на социално-икономическата политика, популяризиране на нейните приоритети сред населението и механизмите за мониторинг върху дейността на стопански и нестопански организации, свързани с туризма.
- Изграждане на общинско звено за координация, разработване и защита на инвестиционните проекти, финансирани и съфинансирани със средства от предприсъединителните фондове за ЕС за развитие на туризма.
- Провеждане на проучване на бизнес климата в общината и издаване на каталог “Бизнесът в община Царево”.
- Разработване на Програма за привличане и защита на инвестициите в областта на малкия и средния бизнес, обслужващ туризма.

ЦЕЛ 7. ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНА ЦАРЕВО НА РАВНИЩЕТО НА СЪВРЕМЕННИТЕ ЕВРОПЕЙСКИ ИЗИСКВАНИЯ, КАТО ОСНОВЕН ЕЛЕМЕНТ НА ПРИОРИТЕТИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЦАРЕВО.

Система от мерки:

- Изграждане на система за непрекъснато наблюдение на замърсяването на въздуха, водата и почвата и на режим за отстраняване на замърсители, съгласно нормите на ЕС.
- Премахване на нерегламентираните сметища, организиране на събирането, депонирането и третирането на отпадъците, съгласно нормите на ЕС.
- Опазване и разширяване на зелената система в общината.
- Подобряване параметрите на околната среда.
- Оптимизиране на инструментариума за опазване на земята, водите и въздуха като основни елементи на екологическото равновесие.

Стратегическите инструменти за постигането ѝ са свързани с:

- по-пълно използване на благоприятни почвено-климатични условия и разширяване на приложението на проектите по САПАРД и ФАР;
- реализиране на проекти за опазване чистотата на водното богатство;
- осъществяване на редица проекти за реконструкция на канализационната и водоснабдителните системи при използване на европейските, национални и общински финансови източници с високоефективни проекти;
- организиране на депата за ТБО при приложение на съвременни технологии за събиране, преработка и складиране на ТБО.

• Реконструкция и изграждане на националната мрежа с пречиствателни съоръжения на:

Царево - довеждащи колектори и тласкатели, водопровод;

Канализационна мрежа – с. Бродилово, с. Синеморец, с. Варвара, с. Велика, с. Резово, с. Бродилово, с. Българи, с. Кости, с. Фазаново, с. Изгрев, с. Кондолово.

Реконструкция и изграждане на водопроводна мрежа – гр. Царево, с. Бродилово, Българи, с. Велика, с. Варвара, с. Синеморец

Пречиствателни станции – регистрация

За отпадни води – гр. Ахтопол, с. Лозенец, с. Варвара, с. Синеморец

За питейна вода – с. Велика, гр. Ахтопол

Брегоукрепване – гр. Царево, с. Лозенец

Пътна мрежа:

Царево - Ахтопол,

Царево – Изгрев – Българи – Кондолово,

Българи – Кости,

Ахтопол – Бродилово – Кости.

ЦЕЛ 8. РАЗВИТИЕ НА РАЗНООБРАЗНИ ФОРМИ НА ТУРИЗМА НА ОСНОВАТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО И СЪВРЕМЕННИТЕ ХАРАКТЕРНИ ОСОБЕНОСТИ НА ЧЕРНОМОРСКИЯ БИЗНЕС.

Система от мерки:

- Развитие на МСП за възстановяване и опазване на културно-историческото наследство и превръщането му в печеливши фирми и мероприятия, обект на дейност на фирмите.
- Развитие на културния туризъм, бизнес туризъм и спортния туризъм като специализация на МСП.
- Създаване на бизнес информационен център като самостоятелна фирма за обслужване на деловия и бизнес туризма на база трансграничното сътрудничество с общините от Гърция и Турция.
- Създаване на МСП в сферата на компютърните технологии, телекомуникациите, сервиси за поддържане на компютърните мрежи и системи, моторните превозни средства, битовата електроника и всякакви промишлени административни, финансови и други услуги.
- Създаване на звено в община Царево за консултации и работа за стабилизиране и постепенно разработване на дейността на малките и средни предприятия с цел те да се превърнат в основа на икономическия просперитет на общината.
- Създаване на Общински гаранционен фонд за малкия и средния туристически бизнес.

ЦЕЛ 9. ПОДПОМАГАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ПРИ РАЗРАБОТКА НА ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ ПО ОТДЕЛНИТЕ ЦЕЛИ И МЕРКИ ОТ ФОНДОВЕТЕ И ПРОГРАМИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ.

Съвместно с представителствата на БТПП, Стопанската камера и др., организация на обучение по разработката на проекти по:

- Шеста рамкова програма на ЕС.
- Многогодишна програма на ЕС за подпомагане на предприемачеството.
- Програмите ФАР и ИСПА (благоустройство, реструктуриране на икономиката и инфраструктурата).
- Програмите Интеррег I, Интеррег II, Интеррег III – трансгранични райони и сближаване на социалното и икономическо развитие на съседните общини.
- Други програми и проекти, засягащи всички сектори и сфери на икономиката и обществото.

ПРИОРИТЕТ № 2.

ИЗГРАЖДАНЕ НА КАЧЕСТВЕНА ЖИЗНЕНА СРЕДА.

ЦЕЛ 1. ОБНОВЯВАНЕ И ДОИЗГРАЖДАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА ПО СТАНДАРТИТЕ НА СЪВРЕМЕННИЯ БИЗНЕС – ОСИГУРЯВАЩА РАЗВИТИЕТО НА ТУРИЗМА И ОСТАНАЛИТЕ ОТРАСЛИ НА ИКОНОМИКАТА И УСЛОВИЯТА НА БИТ, ТРУД И ЖИВОТ НА НАСЕЛЕНИЕТО НА ОБЩИНАТА.

Изградеността на основната инфраструктура и качеството на предлаганите от нея услуги (транспортни, съобщителни, доставка на вода, ел. захранване и т.н.), се разглеждат като базово, задължително условие за развитието на туризма и останалите отрасли на икономиката, на община Царево. Тя играе важна роля в привличането на инвестиции на територията на общината.

От гледна точка на човека и жизнената му среда, стандартите на техническата инфраструктура се третират като основен елемент на жизнения стандарт.

ЦЕЛ 2. ОБЩИНСКИ ПЪТИЩА – ТРАЙНО ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИОННОТО ИМ СЪСТОЯНИЕ, чрез:

- Извършване на реконструкция и модернизация на всички пътища, обслужващи селищата в общината, привеждането към европейските стандарти на всички елементи на пътната мрежа.
- Доизграждане и благоустрояване на всички улици в населените места.
- Подобряване на експлоатационното състояние на нивото на изграденост на общинската пътна мрежа.
- Рехабилитация на общинските пътища, осигуряващи достъп до регионалната пътна мрежа (пътища от II и III клас) – водещи от индустриални зони, както и от територии с потенциал за развитие и/или проявен инвеститорски интерес.
- Повишаване носимоспособността на пътните настилки на общинските настилки на общинските пътища, осигуряващи достъп до производствени индустриални зони, генериращи голям обем тежкотоварен трафик.

ЦЕЛ 3. РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕКА, ПОВИШАВАНЕ ОБРАЗОВАТЕЛНОТО И ЗДРАВНО СЪСТОЯНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО.

- Групова медицинска практика – разширяване и повишаване качеството на услугите.
- Концентрация и усъвършенстване на доболничната медицинска помощ, доизграждане на МТБ и голям обхват на населението.
- Осигуряване на спортна база за млади и стари и превръщане ползването ѝ като необходимост в детските градини, училищата и гражданите.
- Читалища – развитие и разширяване на дейността им.
- Развитие и поддържане на обществения междуселищен транспорт. Контрол върху частния сектор.
- Изграждане съвременна МТБ на училищата, осигуряване на компютърни зали и учебни пособия.
- Изграждане на частни учебни заведения за повишаване квалификацията на заетите в различните професии в туристическите фирми.
- Осигуряване на пълен обхват на децата в детски заведения и училищата.

ЦЕЛ 4. ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ, РЕХАБИЛИТАЦИЯ НА ВОДОПРОВОДНАТА МРЕЖА, НЕПРЕКЪСНАТОТО ВОДОПОДАВАНЕ И ГАРАНТИРАНО КАЧЕСТВО НА ВОДАТА И ОТВЕЖДАНЕ НА ОТПАДНИТЕ ВОДИ.

- Доизграждане и благоустрояване на водоснабдителната и канализационна мрежа в населените места с. Варвара, с. Розово, с. Бродилово, с. Кости, с. Българи, с. Велика, с. Фазаново, с. Изгрев.
- Реконструиране на ВиК мрежата в с. Лозенец, гр. Ахтопол, гр. Царево.
- Намаляване на загубите на вода поради амортизирани водопроводни мрежи.
- Изграждане на хидромелиоративна структура за увеличаване производството на пресни зеленчуци, овощни и други селскостопански продукти.
- Гарантиране качеството на питейната вода в селата от района чрез изграждане на пречиствателни станции за питейна вода.
- Насърчаване на интегралното управление на отпадъчните води, резултат от производствени дейности, чрез безопасно изхвърляне или съхраняване, почистване и/или повторно използване.

Урегулиране на сметищата и обработка на ТБО.

ЦЕЛ 5. ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕТО, РЕКОНСТРУКЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО И ЕЛЕКТРОПОТРЕБЛЕНИЕТО.

- Изграждане на електромрежи в гр. Царево – зона Север, с. Лозенец – ваканционно селище, с. Синеморец; подмяна и възстановяване на уличните осветления на всички населени места.
- Изграждане на резервни захранващи устройства и включване на местни енергоизточници.

ЦЕЛ 6. РАЗШИРЯВАНЕ ДЕЙНОСТТА ПО ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ, ЛИЦЕНЗИРАНЕ НА ФИРМИ И АКТИВИЗИРАНЕ ДЕЙНОСТТА НА ОБЩИНАТА В СЛЕДНИТЕ НАПРАВЛЕНИЯ.

- Реализиране на програма за газификация на общински обекти.
- Топлинно саниране на големите обществени сгради (задължително по закона за енергийна ефективност).
- Изработване и приемане на общинска програма за обновяване на жилищата (включително топлинна изолация).
- Стимулиране на ползването на алтернативни/възобновяеми енергийни източници (чрез масово информиране за предимствата и възможностите).

ЦЕЛ 7. ТРАЙНО ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНАТА.

- Съчетаване на екологичните изисквания и природния капитал с развитието на местната и регионалната икономическа активност за постигане на устойчивост.
- Подобряване на средата за привличане на инвестиции.
- Екологичен мониторинг – изграждане на система за непрекъснато следене на замърсяването на въздуха, водата и почвата.
- Въвеждане на прозрачност и информацията своевременно се оповестява.
- Стимулиране на информираност, обществени инициативи и изграждане на екологично съзнание в населението.

ЦЕЛ 8. УСТОЙЧИВО СТОПАНИСВАНЕ НА ГОРИТЕ.

- Оптимизиране на дърводобива и възстановяване на част от работните места.
- Лесокултурна дейност. Съхранение на биоразнообразието.

- Квалификационна дейност по поддържане и експлоатация на горите с частните собственици.

- Устойчиво стопанисване на общинските гори.

ЦЕЛ 9. РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНАТА ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА.

- Изграждане на яхтени пристанища, ремонтни бази и организиран зимен престой.

- Създаване на обществено-частни партньорства за развитие на спортната инфраструктура чрез управление на спортни съоръжения към учебните заведения в общината.

- Създаване на музейни експозиции за рибарството и риболова и другите видове спортен туризъм.

ПРИОРИТЕТ № 3.

ПОСТИГАНЕ НА ТЕРИТОРИАЛЕН БАЛАНС В РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ТЕРИТОРИЯ И СИСТЕМАТА ОТ НАСЕЛЕНИ МЕСТА.

ЦЕЛ 1. НАМАЛЯВАНЕ НА ДИСПРОПОРЦИИТЕ МЕЖДУ ПЕРИФЕРИЯТА И ЦЕНТРАЛНОТО НАСЕЛЕНО МЯСТО, ЦЕНТЪР НА ОБЩИНАТА.

Стимулирането на МСП за производствата на потребителски стоки и туристически услуги за локализации извън центъра на общината.

- Значително увеличена местна заетост, задържане на населението и в крайна сметка – оживяване на селските райони на общината и задържане на населението във всички съставни населени места.

- Предприемане на мерки за “целенасочено въздействие” и формиране “вторични опорни центрове” на общината за развитие на туризма и стопанските дейности.

- Създаване режими на достъпност до защитените територии, резервати и обекти в природен парк “Странджа”.

ЦЕЛ 2. СЕЛИЩНА МРЕЖА И СЕЛИЩНА КУЛТУРА – ТЕНДЕНЦИИ И РАЗВИТИЕ.

- Разработка на Концепция за развитие на урбанизираните територии в община Царево – общо и по населени места.

- Оптимизиране на използването на общинските и отстъпените държавни земи за стимулиране на инвестициите в туристическа инфраструктура, в обслужването на транзитния трафик и морския транспорт в развитието на вторичния сектор.

- Активизиране инвестициите в реализация на програмите за красиви селища, семейни хотели, вилни селища, къмпинги и други съвременни форми на организация на туристическите урбанизирани зони.

ЦЕЛ 3. ПОВИШАВАНЕ ДОХОДНОСТТА ОТ ОБЩИНСКИТЕ ИМОТИ.

- Нова концесионна политика.

- Повишаване доходността от сградните фондове – частна общинска собственост.

- Използване на общинските имоти за стимулиране развитието на туризма, вторичния и третичния сектори на общинската икономика.

- Продажби на общински имоти (програма за приватизация).

- Придобиване на общинска собственост.

- Повишаване доходността от общинските земеделски земи.

- Повишаване доходността от общинските гори.

- Прехвърляне на незавършени и неизползвани сгради – държавна собственост – в собственост на общината.

- Получаване от държавата на правото за ползване на изключително държавна собственост – плажовете, пристанищата, пристаните и защитените територии – самостоятелно или с трети лица.

- Нова кредитна политика на община Царево.

ЦЕЛ 4. РАЗВИТИЕ НА ГРАДОВЕТЕ И НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА В ОБЩИНА ЦАРЕВО.

- Възстановяване на *сградния фонд*: обществените площи, регулативирани на запустелите и замърсени терени; опазване на историческото, културното и природното наследство; създаване на устойчиви работни места.

- Интегрирани системи за *обществен транспорт* (по-рентабилни и екологосъобразни): интегриран обществен транспорт към зоните с концентрация на дейности и заетост; телематични услуги за резервации и плащания; чисти превозни средства и с по-ниско енергийно потребление; мерки за велосипедисти и пешеходци; обучение на персонала в сектора.

- Насърчаване на *добро “градско управление”*: изследвания и експертизи за реорганизацията и подобряване на общественото обслужване.

ПРИОРИТЕТ № 4.

СЪЗДАВАНЕ НА ОБЩИНСКИЯ КАПАЦИТЕТ ЗА УСВОЯВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ, ПУБЛИЧНО-ЧАСТНИ ПАРТНЬОРСТВА.

ЦЕЛ 1. УВЕЛИЧАВАНЕ НА МЕСТНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНАТА.

- Координация на общинските политики.
- Разработване и управление на проекти за усвояване на средства от предприєдинителните фондове, структурните фондове и Кохезионния фонд.
- Развитие на публично-частни партньорства.
- Мониторинг и оценка на плана и програмата за реализация.

ЦЕЛ 2. РАЗВИТИЕ НА ПАРТНЬОРСТВО С ЧАСТНИЯ СЕКТОР, НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР И ЦЯЛАТА МЕСТНА ОБЩНОСТ.

- Изграждане на съвет/консултативна група за партньорство по изпълнение на плана.
- Обучение на местните партньори в прилагане на принципа на планиране с участие.
- Информация и публичност на предвидените мерки в плана.

ЦЕЛ 3. СЪЗДАВАНЕ НА КАПАЦИТЕТ ЗА ПЛАНИРАНЕ, ПРОГРАМИРАНЕ, КОНТРОЛ И ПОДГОТОВКА ЗА УСВОЯВАНЕ НА СРЕДСТВАТА ПО СТРУКТУРНИТЕ ИНСТРУМЕНТИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ОТ НАЦИОНАЛНИ ИЗТОЧНИЦИ:

- Техническа помощ за подготовка на проекти.
- Обучение и развитие на уменията за управление на проекти, финансов контрол.
- Информационно осигуряване на процеса на управление.
- Междообщински дейности и проекти.

При самото планиране на мерките е логично общината, която има най-голям интерес от реализацията им, да поеме инициативата за съгласуване и координация. На определен етап от развитието на сътрудничеството между общините, може да се стигне до институционализирането му, дори до регистриране на партньорства, водещи до създаване на нов юридически субект, чрез който интересите на всички страни да бъдат отчетени и защитени.

ЦЕЛ 4. РАЗВИТИЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ НА БИЗНЕС ОРГАНИЗАЦИИТЕ И ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО.

- Създаване на акционерни дружества, затворен тип с участието на общината с предмет на дейност инвестиране и експлоатация на туристическата инфраструктура.
- Подпомагане на сдружение на производителите на смокини и южни култури.
- Стартиране на Център за организиране и обслужване на културни и спортни прояви.
- Сформиране на Обществен комитет по изграждането на яхтени пристанища.
- Участие в Сдружението на общините от България и Турция за трансгранично сътрудничество (група 21).
- Подкрепяне на Асоциация за модернизация на жилищния фонд и жилищната среда.
- Стимулиране работата на Дружество на екскурзоводите и организаторите на туристически атракции.
- Приобщаване на Задруга на занаятчиите и производителите на сувенири за решаване проблемите на туристите и населението.
- Разработка на Механизъм за оползотворяване на изоставен и незавършен строителен фонд за развитие на вторичния и третичния сектор.

ПРИОРИТЕТ 5.

МОНИТОРИНГ/НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СТРАТЕГИЯ И ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ.

ЦЕЛ 1. СИСТЕМАТИЧНО СЪБИРАНЕ, АНАЛИЗ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ.

ЦЕЛ 2. НАБЛЮДЕНИЕТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР, ФОРМИРАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ГРУПА И РАЗВИТИЕ НА ЗВЕНОТО СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ.

- разглежда и утвърждава индикаторите за наблюдение на изпълнението на плана;
- периодично извършва преглед на постигнатия напредък;
- разглежда резултатите от изпълнението на мерките и степента на достигане на целите;
- разглежда резултатите от междинната оценка, ако такава е възложена;
- ежегодно подготвя доклад за изпълнението на плана, който кметът внася в Общинския съвет;

- прави предложения за усъвършенстване на плана, както и за преразпределяне на средствата по мерките, програмите и проектите.

Наблюдението и оценката следва да проследяват не само използването на финансовия и ресурсен потенциал, но активно да отчитат и физическия прогрес върху територията на общината (напътстващи промени в състоянието на средата в резултат от предприети интервенции). Това изисква набор от специфични индикатори и възможности за алтернативност и адаптивност при оценяване изпълнението на плана.

ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА НА ОБЩИНА ЦАРЕВО
(приоритети, цели и проекти)
на План за развитие на община Царево за периода 2007-2013 /в хиляди лева/

	Общо необходи ми средства	Република нски бюджет	Общински бюджет	Държавни и частни фирми	Европейск и съюз	Привлече ни средства от заеми	Друго
1	2	3	4	5	6	7	8
ПРИОРИТЕТ № 1. РАЗВИТИЕ И ТЕХНОЛОГИЧНО ОБНОВЛЕНИЕ НА ИКОНОМИКАТА С ОСНОВНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ НА ТУРИЗМА							
Цел 1. Повишаване конкурентоспособността на фирмите, формиращи структурата на икономиката и община Царево с основен специализиран отрасъл ТУРИЗЪМ							
Проект: Изготвяне на стратегия за развитие на комплексен туристически продукт в общината	15						
Проект: Произвеждане на филми: имиджов филм “Община Царево” продуктови филми с теми “Лято – море” и “Еко туризъм”	9						
Цел 2. Стимулиране създаването на условия за развитие на малкия и среден бизнес, най-вече в сферата на туризма, производството на потребителски стоки и развлекателен бизнес							
Цел 3. Развитие на модерна туристическа инфраструктура, влияеща върху удължаването на курортния сезон при осигуряване на основните направления и мерки.							
Проект: Проектиране и изграждане на яхтено пристанище в залива на гр.Царево	100000						
Цел 4. Подобряване на достъпа и развитието на информационните и телекомуникационни технологии в областта на публичните и туристически услуги.							
Цел 5. Повишаване качеството на човешкия капитал, зает в туристическата индустрия и повишаване нивото на туристическото обслужване.							
Проект: Подобряване квалификацията на заетите в туризма Организиране на курсове за обучение	10						
Цел 6. Постигане на атрактивен и проспериращ туризъм чрез усъвършенствуване на управлението и институционалната рамка							
Цел 7. Подобряване на екологичното състояние на община Царево на равнището на съвременните европейски изисквания като основен елемент на приоритетите за развитието на туризма на територията на община Царево							
Изработка на „Програма за опазване на околната среда”	2						
Цел 8. Развитие на разнообразни форми на туризма на основата на културното наследство и съвременните характерни особености на Черноморския бизнес							
Цел 9. Подпомагане на организациите при разработката на проекти и програми за кандидатстването за финансиране по отделните цели, мерки и фондове на Европейския съюз							
ПРИОРИТЕТ № 2. ИЗГРАЖДАНЕ НА КАЧЕСТВЕНА ЖИЗНЕНА СРЕДА							

Цел 1. Обновяване и доизграждане на техническата инфраструктура по стандартите на съвременния бизнес, осигуряващ развитие на туризма, останалите отрасли на икономиката и условията на бит, труд и живот на населението							
Проект: Реконструкция на морската градина гр.Царево	73						
Проект: Изграждане на младежки дом на територията на гр. Царево	1000						
Проект: Основен ремонт, реконструкция и модернизация на градски стадион – гр. Царево	10000						
Проект: Изграждане на спортен комплекс със закрит басейн	2000						
Проект: Изграждане на спортен комплекс в гр. Царево кв."Василико" – тенискорт, басейн, комбинирана спортна площадка (баскетбол, волейбол, хандбал, футбол) и две спомагателни сгради с хотелска част	6400						
Проект: Административна сграда Общинска администрация гр.Царево	4000						
Проект: Проектиране и изграждане на 3 броя едностайни жилища в свободната площ на „СБАЛВБ-Царево”ЕООД-гр.Царево	200						
Проект: Предоставяне на терен и изграждане на „Дом за стари хора и хора с увреждания”	400						
Проект: Проектиране и изграждане на рампи за хора с увреждания към сградите на кметствата по населени места	5						
Проект: Предоставяне и обзавеждане на помещение за деца за социална подкрепа – „Общодостъпен център за социална подкрепа”	30						
Цел 2. Общински пътища – трайно подобряване на експлоатационното им състояние							
Проект: Реконструкция IV-класен път гр.Царево – с.Лозенец	4000						
Проект: Реконструкция IV-класен път гр.Царево – с.Бродилово	10000						
Проект: Реконструкция IV-класен път с.Българи – с.Кости	7000						
Проект: Реконструкция IV-класен път с.Лозенец – с.Велика – с.Фазаново	8000						
Проект: Общински път гр.Ахтопол – с.Бродилово – с.Кости	8000						
Проект: Общински път с.Фазаново – гр.Китен	6000						
Проект: Реконструкция на III-класен път 9901 Царево - Ахтопол	10400						
Проект: Реконструкция на III-класен път 9901 Ахтопол - Резово	11000						
Проект: Реконструкция на II-класен път 99 Царево – Изгрев - Българи - Кондолово	40000						
Цел 3. Развитие на човека, повишаване на образователното и здравно състояние на населението.							
Проект: Проектиране и изграждане на „Кухня майка” и „Обществена трапезария” – гр.Царево	200						
Проект: Осъвременяване на болничната база и медицинската апаратура	600						
Проект: Основен ремонт на сградата на бивша „Здравна служба” гр.Ахтопол за здравни дейности	200						
Проект: Изграждане на „Здравна къща” с.Синеморец	150						

Проект: Основен ремонт на част от сграда Общинска болница – сектор „Рентген” и „Физиотерапия” гр.Царево	100						
Проект: Заведения за социална интеграция, обучение, квалификация, преквалификация и професионална ориентация, свързана с осигуряване на трайна трудова заетост и подкрепа на ромите в Община Царево	400						
Цел 4. Водоснабдяване и канализация, рехабилитация на водопроводната мрежа, водоподаването и гарантиране качеството на водата и отвеждане на отпадните води.							
Проект: КПС1, тласкател и довеждащ колектор от КПС1 до ПСОВ гр.Царево	1100						
Проект: КПС к-г „Оазис”, довеждащ колектор до КПС к-г "Арапя", КПС к-г "Арапя" и напорен тръбопровод до ПСОВ гр.Царево	2000						
Проект: Канализационна мрежа к-г "Арапя"	2000						
Проект: КПС3 и тласкател до ПСОВ – гр. Царево, КПС5, тласкател и довеждащ колектор до КПС1	2160						
Проект: КПС4 зона „Север” и тласкател до ПСОВ гр. Царево	912						
Проект: Канализационна мрежа зона „Север” - гр. Царево” и довеждащи колектори	2600						
Проект: КПС7 к-г „Нестинарка” и довеждащ колектор до КПС8, КПС8 и довеждащ колектор до ПСОВ гр.Царево	3800						
Проект: КПС6 кв.”Василико”, тласкател до РШ кв.”Василико” КПС2 и тласкател до КПС3	2620						
Проект: Канализационна мрежа с.Бродилово	5200						
Проект: Канализационна мрежа с.Кости	6000						
Проект: Канализационна мрежа с.Българи	5800						
Проект: Канализационна мрежа с.Синеморец	3600						
Проект: Канализационна мрежа с.Варвара	2000						
Проект: Канализационна мрежа с.Велика	6600						
Проект: ПСОВ „Лозенец”	7000						
Проект: ПСОВ „Ахтопол”	5000						
Проект: Канализационна мрежа и помпени станции гр.Ахтопол	2200						
Проект: Канализационни мрежи и пречиствателни съоръжения на селата Изгрев, Резово, Фазаново и Кондолово	10000						
Проект: Гравитачен водопровод от съществуваща водомерна шахта до Ок175 с.Лозенец	240						
Проект: Водопроводна мрежа с.Резово	600						
Проект: Водопроводна мрежа с.Велика и водоем	3200						
Проект: Водопроводна мрежа с.Варвара - актуализация	600						
Проект: Водопроводна мрежа с.Синеморец - актуализация	800						
Проект: Водопроводна мрежа зона „Север” – гр.Царево	2000						
Проект: Водопроводна мрежа зона „Север” – гр.Царево	2000						

Проект: Канализационна и водопроводна мрежа кв.Василико - актуализация	1100						
Проект: Канализационна и водопроводна мрежа местността „Тарфа” – с.Лозенец	6000						
Цел 5. Подобряване на електроснабдяването, реконструкцията и модернизацията на електроразпределението и електропотреблението							
Цел 6. Разширяване дейностите по енергийна ефективност. Лицензиране на фирми, активизиране на дейността на общината							
Проект: Ремонт и реконструкция на двете сгради на ЦДГ «Ален мак» гр.Царево	400						
Проект: Топлофициране на двете сгради на ЦДГ «Ален мак» и СОУ»Н.Вапцаров» гр.Царево	1800						
Проект: Кабелизиране улично осветление гр.Царево и кв.”Василико”	6000						
Проект: Кабелизиране улично осветление с.Лозенец	3000						
Проект: Кабелизиране улично осветление гр.Ахтопол	4000						
Проект: Кабелизиране улично осветление в населените места: с.Варвара, с.Синеморец, с.Резово, с.Велика, с.Фазаново, с.Изгрев, сБългари, с.Кости, Бродилово и с.Кондолово	10000						
Цел 7. Трайно подобряване на екологичното състояние на общината							
Проект: Техническа и биологична рекултивация на депо за твърди битови отпадъци и проектиране и изграждане на претоварна станция в землището на гр. Ахтопол	2400						
Проект: Изграждане на депо за строителни отпадъци – землище с.Лозенец	15						
Проект: Изграждане на депо за строителни отпадъци – землище гр.Ахтопол	15						
Цел 8. Устойчиво развитие на горите.							
Цел 9. Развитие на специализираната туристическа инфраструктура							
Проект: Подход централен плаж гр. Царево – вход „Север” и вход „Юг”	50						
Проект: Създаване на музейна експозиция за нестинарството в с. Българи	15						
Проект: Създаване на музейна експозиция за рибарството	20						
Проект: Ремонт на общинска къща с.Бродилово с цел използването и като туристическа спалня	25						
Проект: Възстановяване на старата воденица с.Бродилово	23						
Проект: Екопътека - с.Варвара-с.Бродилова-с.Кости-с.Българи	30						
ПРИОРИТЕТ № 3. ТЕРИТОРИАЛНА ОРГАНИЗАЦИЯ И УСТРОЙВАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ТЕРИТОРИЯ И ТАЗИ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА							
Цел 1. Намалване на диспропорциите между периферията и централното населено място, център на общината							
Проект: Проектиране и изграждане кметство с.Варвара	800						
Проект: Проектиране и изграждане кметство с.Българи	600						
Проект: Проектиране и изграждане кметство с.Синеморец	600						

Проект: Изграждане на мрежа от туристически информационни пунктове на територията на Община Царево – Лозенец, Ахтопол, Синеморец	12						
Проект: Изготвяне на информационни табели, билбордове, табла, указателни табели	15						
Цел 2. Селищна мрежа и селищна култура – тенденции и развитие							
Проект: Ремонт и реконструкция на гръцкото училище в гр. Ахтопол	2400						
Цел 3. Повишаване доходността на общинските имоти							
Цел 4. Развитие на градовете и населените места на община Царево.							
Проект: Брегоукрепване крайбрежна зона от гр.Царево до кв."Василико"	6600						
Проект: Брегоукрепване свлачище северен бряг гр.Царево	3000						
Проект: Морски форум - укрепване източен бряг гр.Царево – Морска градина	900						
Проект: Брегоукрепване крайбрежна зона и рибарски кей – с.Лозенец	1600						
Проект: Брегоукрепване централен плаж - гр.Царево	4000						
Проект: Брегоукрепително съоразение – Северен бряг – гр.Ахтопол	1000						
Проект: Изграждане на улица между кв.81 и кв.83 – кв.Василико – гр.Царево	540						
Проект: Реконструкция улица „Трети март” гр.Царево	500						
Проект: Реконструкция улица „Екзарх Йосиф” гр.Царево	500						
Проект: Благоустрояване централната част на гр. Царево	2000						
Проект: Реконструкция входна улица с.Лозенец	400						
ПРИОРИТЕТ № 4. СЪЗДАВАНЕ НА ОБЩИНСКИ КАПАЦИТЕТ ЗА УСВОЯВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ. ПУБЛИЧНО-ЧАСТНИ ПАРТНЬОРСТВА							
Цел 1. Увеличаване на местния капацитет на въздействие върху развитието на общината.							
Цел 2. Развитие на партньорството с частния сектор, неправителствения капацитет и цялата местна общност							
Цел 3. Създаване на капацитет за планиране, програмиране, контрол и подготовка за усвояване на структурните инструменти на ЕС и националните източници							
Цел 4. Развитие на институциите на бизнес организациите и гражданското общество							
ПРИОРИТЕТ № 5. МОНИТОРИНГ, НАБЛЮДЕНИЕ И АКТУАЛИЗАЦИЯ							
Цел 1. Систематично събиране, анализ и използване на информацията.							
Цел 2. Наблюдение на изпълнение на ОПР. Формиране на специализирана група и развитие на звеното по стратегическо планиране							